

6 AUG 30 1957
Cont. Copy 0

LAJOUANE,
Gral. Urquiza 34.

(Sueur. 13)

FRANQUE PAGADO
Concesión Nro. 1583.

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO en el AÑO 1927
DIRECCION, REDACCION y ADMINISTRACION:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires.

DIRECCION POSTAL: Casilla de Correo 308, B. Aires.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

PRENUMERATA: Argentina 50 Arg. perq metams
Urugvajaus 6 Urugvajaus pesai
VISOR KITUR 3 Am. dol.

ADRESO pakeitimas veitui. BASTUS ir prenume-
ratas siusti: Casilla de Correo 308, Buenos Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:

Avenida Boedo 737, Buenos Aires

SPAUSTUVE: c. José León Suárez 5684, Buenos Aires
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nr 551642

1074

BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS, LIEPOS 18 D. 1957 METAI — JUEVES 18 de JULIO de 1957.

METAI (AÑO) XXIX

LA COMUNIDAD LITUANA PELA AL MUNDO LIBRE

En nuestras ediciones anteriores hemos hablado de los días trágicos de junio de 1940 y 1941. Desde el día 14 a 23 del mes de junio p. p., en la Casa de Memoria, en Buenos Aires, se realizó la exposición del terror comunista en los países Bálticos cometido en aquel entonces.

Con el mismo motivo, condenando al imperialismo ruso-soviético, la Comunidad Lituanos de la República Argentina se dirigió a las Naciones Unidas, a los gobiernos democráticos del mundo libre y a los órganos periodísticos. En su memorandum al Excelentísimo Señor Presidente Provisional de la República Argentina, General Pedro E. Aramburu, entre otros conceptos se expuso lo siguiente:

El 15 de Junio de 1940 la Unión Soviética, violando todos los pactos suscriptos con Lituania, Letonia y Estonia, ocupó esos Países Bálticos, incorporándolos, contra el deseo de sus pueblos, a su territorio.

Desde entonces las persecuciones, el terror y los destierros siguen siendo, en manos de la potencia política del Kremlin, el instrumento normal para mantener bajo yugo a los pueblos de Lituania, Letonia y Estonia.

El régimen dictatorial comunista ha acallado con tanques y ametralladores la voz del pueblo pocho que, a mediados de junio de 1956, se volcó en las calles de la ciudad de Poznan pidiendo pan, libertad y el cese de la ocupación soviética.

El 23 de Octubre de 1956 los estudiantes y trabajadores de la ciudad magyar marcharon por las calles de Budapest enarbolando banderas y los símbolos nacionales en protesta contra la prosovia sovietización del país.

En las plazas y las calles de las ciudades corre durante un mes la sangre de los patriotas húngaros, derramada por las bestiales intervenciones de tanques ametralladores del tristemente glorioso ejército rojo. El pueblo húngaro conoce la misma suerte de los Países Bálticos: deportaciones, genocidio y terror.

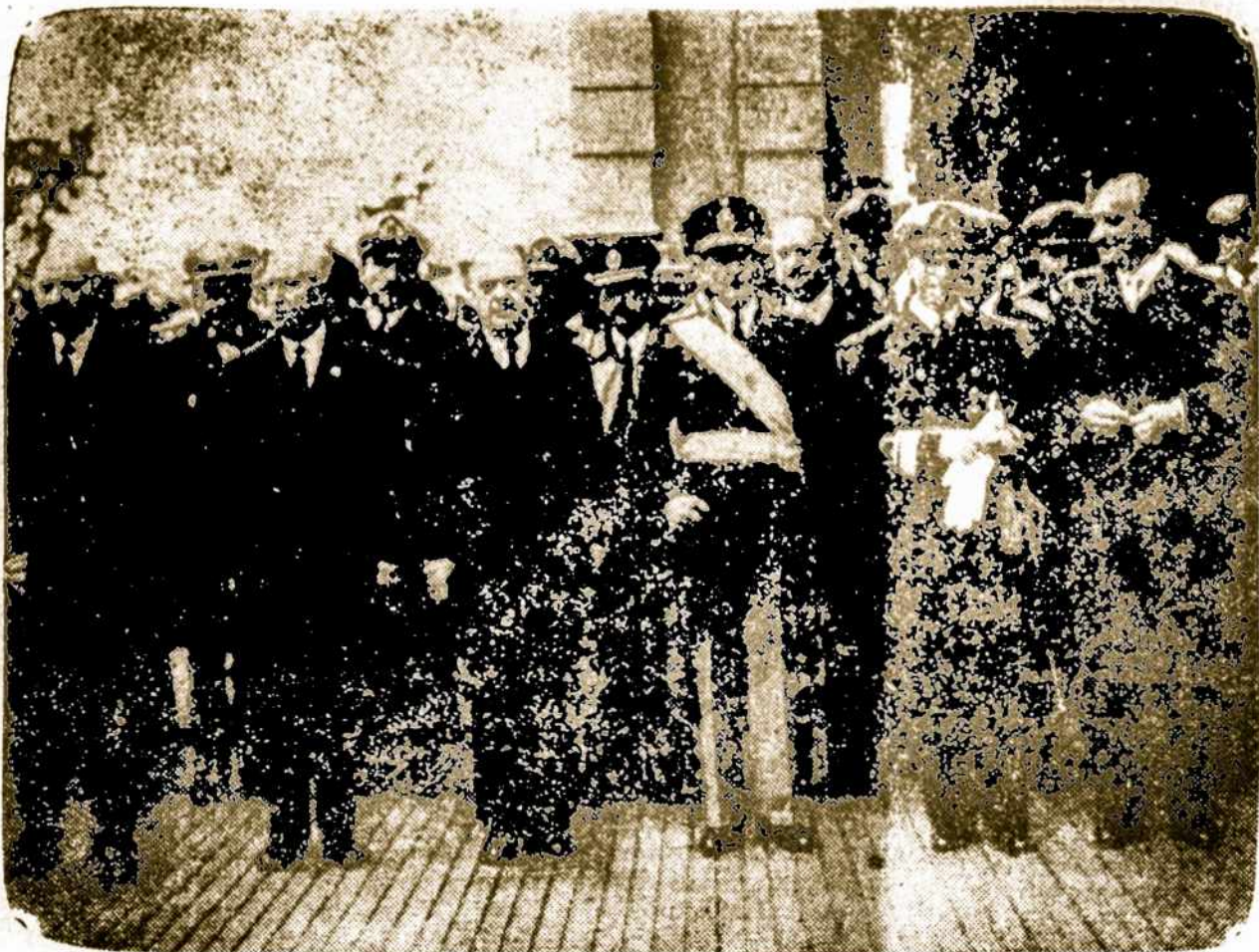
El deseo de los pueblos sojuzgados de liberarse del yugo comunista en todos los países detrás de la cortina de hierro, se expresa en las demostraciones espontáneas de simpatía para con el pueblo húngaro. Estudiantes, trabajadores piden pan y libertad; los asesinos del Kremlin ahogan brutalmente en sangre los deseos de emancipación nacional, social y económica.

Millares de albaneses, búlgaros, checoslovacos, estonios, húngaros, letones, lituanos, polacos y rumanos son privados de la libertad, desterrados y asesinados diariamente.

Recientemente el gobierno títere de Kadar ha suprimido la fiesta nacional húngara del 15 de marzo. El Consejo Supremo y Comisión Directiva de la Comunidad Lituanos en la Argentina, reunidos en sesión de simpatía y solidaridad para con el heroico pueblo húngaro, tiene el honor de dirigirse a S. Excia. rogándole contribuya a la movilización de las fuerzas morales del mundo para enjuiciar al régimen bolchevique por los asesinatos, deportaciones en masa a campos de Siberia y atentados contra los cervos morales y materiales de los países sojuzgados.

La privación de la libertad en las nueve naciones cautivas de Europa Central y del Este, la imposición del sanguinario régimen comunista y los crímenes que se comentan en contra de millones de ciudadanos, constituyen una drástica violación de la Carta de las Naciones Unidas, y por ende representa cada vez mayor peligro para la paz y convivencia de las naciones. Proponer a la restauración de la soberanía y la libertad de esos países es, por esa causa, un deber moral de todas las naciones libres.

Socialistų Seimas Reikalauja Laisvės Lietuvai

Liepos 9, 1957, minint Argentinos nepriklausomybės 141 metų sukaktį, prezidentas gen. Aramburu, viceprezidentas admiralas Rojas ir ministrai iš Vyriausybės Rūmų įvygio istorinė 25 de Mayo aikštė sostinės katedron. Pirmoji eilė matosi kamyninis Urugvajaus respublikos prezidentas Arturo Lezama ir 141 metų Argentinos nepriklausomybės sukakties minėjimo iškilmės atvykusieji užsienio valstybių atstovai.

ARGENTINOS GYVENIMO NAUJIENOS

Žemės ūkio kooperatyvų
apyvarta didėja

Argentinos žemės ūkio kooperatyvų suvažiavimo proga paaiškėjo, kad 1955 metais šie kooperatyvai savo gaminių pardavė už \$ 16.230.999,48 pezu, gi 1956 už \$ 36.805.685,33.

—Konstitucijos pakeitimui rinkimai Argentinoje įvyksta 28.7. 1957. Dalyvauja visos partijos.

Suimta visa eilė bombų
„fabrikantų“

Buenos Aires provincijos mieste Boulogne Sur Mer policija suėmė bombų dirbtuvę, joje įvykusių sprogdinimų proga. Suimti „fabrikantai“, kurie „veikė“ pagal instrukcijas iš Venezuelos.

Daug suėmimų įvyko ir kitose Argentinos miestuose. Kordoboje, ten lankantis viceprezidentui admiralui Isaac F. Rojas, suėmė sukalbininkai, kesinėj prieš jo gyvybę. Suimtųjų tarpe yra A. Romero, R. O. Frandino, Leonardo Alberto Jacobo, J. R. Marquez, O. Lozada ir A. H. Bonomo.

—Mendoza provincijos vyriausybė sudarė sutartį su Federaline vyriausybe augmenijos kenkėjamis naikinti.

—Darbo ir Visuomeninio Gerbimo Ministerija pertvarkoma. 700 etatinių vietų paliekama bei naujų tarnautojų samdyta, iš jos ekonomijos pakeliant algas esantiems valdininkams.

—Karinis Garbės Tribunolas pasmerkė šmeižtus, bėk komodoras Julio César Krause, buvusis aviacijos ministeris provizorinėje vyriausybėje esąs naci.

—Tribunolas Santiago de Chile, 13. 7. 1957, atmetė Argentinos vyriausybės reikalavimą išduoti 5 peronistus, su Jorge Antonio prysaky, pabėgusius iš Rio Gallegos kالجینو. Jie bus apgyvendinti tokioj Chilės vietoje, kur negalės vystyti politinės akcijos. Coloni išleistas išvykti Bolivijon.

—Liepos 9 kariuomenės parados metu, prie Avenida Libertador San Martín, dėl didelio žūrovų susispietimo, sugriuvo viena tribūna. Vienas asmuo mirė vietoje, o 19 metų amžiaus Maria Caseres mirė po kelių dienų.

—„Frente Común“ (Bendras Frontas), periodinis laikraštis išspanų kalba, pasvėstas kovai prieš bolševikus. Visiems pareikalaujantiems susipažinti, atsiunčia mas nemokamai. Rašyti: Casilla de Correo 2656, Buenos Aires.

Prailgintas įstojimas
pensijų fondan

Asmenys, kurie visą laiką dirba, bet nepriklauso jokiai pensijai kasai (trabajadores independientes), gali gauti pensijas (jubilaciones) iš „Caja Nacional de Previsión para Trabajadores Independientes“. Piedras 371.

Reikalingi bent 3 kliejų pareiskimai ir tiek pat liūdinių. Sykiu su išpildytais blankais jie parduodami tai kasai su 3 fotografijomis baltame fone 3x4 „perfil derecho“. Reikalinga sumokėti už 1955, 1956 ir už pasėjų metų 10% nuo uždarbio, nuo tos kasos įkūrimo laiko, t. y. 1955 m. pradžios.

Turinti pensijos-jubilación, teise turėjo įsirašyti iki paskutinio birželio dienos. Dabar įsirašymo laikas prailgintas iki rugpjūčio 1. 1957.

Pakeitimai telefonų
numeruose

Valstybinė Telefonų Bendrovė, rengdama naujas stotis, nuo liepos 15, 1957, padarė žymų pakeitimų skaitmenams.

Valandos sužinojimui daugiau nežymėkite 81, bet 113; informacijoms 110, vieton 90; pataisymanus 114, vieton 94; patikrinimams 116, vieton 96.

—Prezidentas gen. P. E. Aramburu, aplankęs Entre Rios provinciją grįžo į Buenos Aires 15. 7. 1957.

—Argentinos kukurūzų derlius apskaičiuojamas 2.700.000 tonų, reikšia 29,7 nuošimėliais maian, negu pernai.

Urugvajaus respublikos prezidentas (Valstybės Tarybos pirmininkas) Arturo Lezama, dalyvaudamas Argentinos nepriklausomybės 141 metų sukakties iškilmingame minėjime, 9, 7, 57, padėjo puošnų gėlių vainiką prie Argentinos Išlaisvintojo, generolo José de San Martín paminklo Buenos Aires mieste.

Italų banda Argentinoje
falsifikavo kruzeirus

Argentinos policija San Martín mieste suėmė kartoninių dėvių fabrikantą ir spaustuvės savininką Eugenio Da Tasori, kuris su savo tautiečių italų „specielistais“ fabrikavo Brazilijos pinigų.

—Buvo paskelbta, kad jau išplatino 600 milijonų kruzeirų ir net Brazilijos Santa Catarina valstybės valdininkams jais algos buvo mokamos.

—Brazilijos Argentinon atvyko Curitiba policijos valdininkas Assis, kuris tvirtina, kad Santa Catarina valstybėje buvo išplatinta tik 500 banknotų po 1.000, t. y. tik pusė milijono, iš kurių 300 banknotų jau konfiskuota ir įieškoma dvidešimties Argentinijoje gamintų Brazilijos pinigų platintojų.

Pereitame šimtmečiuje Brazilijos pinigais italai falsifikavo Romoje. Buvo plačiai rašoma, kad juos miltų skardinėse importuodavo Matarazzo, paskui tapęs turtingiausiu Brazilijos žmogumi, alaus industrijos magnatu, kavos plantacijų savininku ir t. t. Esą, kartą provincijon Matarazzo nusiuė miltų skardinę, bet sumaisė: Krautuvininkas keikėsi, kad negali iškabinti miltų nuo skardinės pusės. Paaiškėjo, kad pinigai kliudo, telegrafavo Matarazui, kad atsiųstų dar 10 skardininių miltų. Vienok gavo atsakymą, esi patenkintas ir tylėk, daugiau nėra...

CHRUŠCIOVAS SUDOROJO VYRIAUSIUS BOLŠEVIKUS

Sovietų Kompartijos generalinis sekretorius ir faktinis Rusijos diktatorius, Nikita Chruščiov, pajutęs kad dar tebėstanti valdžioje bolševizmo kūrėjai rengiasi jį nuversti, liepos 3, 1957, jis Kompartijos vardu išposolvo-nijo iš Sovietų valdančio Centralinio Komiteto ir iš užimanų postų Molotova, Malenkova, Kaganovičių, Sepilova, Pervuchina ir Saburova.

Savo švogerii, buvusiam premjerui, paskui elektros jėginių ministriui, G. Malenkovi davė vie-
telę prižiūrėti elektros stotį Kazachstane.

Molotovą laikys diplomatinės tarnybos uėkulis, nes siūsti jį į Buenos Aires ambasadoriaus postui nesirūja.

Sunkiosios industrijos ilgametį ministrį Lazari Kaganovičių, vyriausią iš likusių Stalino giminii, aprūpino direktoriaus vieta. Nei vienam pasikesintojui nedrįso nukirsti galvos, nes jo paties galva nėra persaugi, vykstant tarpusavėi kovai Kremliaus dėliu tarpe.

Kaip žinoma, Viacheslav Michailovič Molotov, gimęs Viatkoje 1890 metais, Lenino bendradarbis nuo 1909 metų. Tuomet savo pavardę (Skriabin) pakeitė į Molotova. Kaip ištikimiausias Stalino bernas, Molotovas, būdamas u. r. ministrių, kraujų suementavo bolševikų draugystę su naciais per Ribbentropą ir nuominausiu būdu elgėsi su Lietuvos u. r. ministrių J. Urbišu ir jau „sovietiniu“ Lietuvos u. r. ministrių prof. Krėve-Mickevičium, neslėpdamas imperialistinių sovietinės Rusijos tikslų, pasigrobtį Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes, sulaukęs visas su jomis sudarytas sutartis.

1949 m. Molotovą, kaip u. r. ministrį, buvo pakeitęs A. Višins kis, bet po 4 metų jis vėl savo vietą atgavo ir buvo joje iki birželio, 1956, kol Tito vyko pasiveičiuoti Maskvon. Tuomet jį pakeitė „Pravdos“ redaktorius Šepilovas, dabar taipgi jau pašalin-tas kaip darbo klasės priešas!

NAUJOJI KREMLIAUS VYRIAUSYBĖ

Premjeras N. A. Bulganin, sekr. Chruščiov, prezidentas K. Vorosilov, Ukrainos komp. sekr. A. I. Kirilenko, A. Mikoyan ir A. A. Suslov — tai vieninteliai ką pasilikio Sovietų Sąjungos Kompartijos „Prezidiume“.

O naujieji yra šie: A. B. Bie-lavov, L. I. Brežnev, F. R. Kozlov, M. M. Švernik, baškiras N. G. Ignatov, suomis O. W. Kuusi-nen, pirmoji moteris tame „Prezidiume“ V. S. Furteva ir maršalas G. Žukov, kuris turi didelio svorio, tik nesutaria su maršalu Vasilevskiu.

Nariai-pavaduotojai: uzbekietis N. A. Munitdinov, P. N. Pospelov, ukrainietis D. S. Korotčenko, ukrainietis A. B. Krilenko, A. N. Kossygin ir gruzinas W. P. Mšvavdze.

—Sovietų laivas „Molotov“ per krikštijos vardu „Baltica“ pakeičias vardas laivui nespėjus sugrižti iš Londono.

LIDICE SUNAIKINIMO MINĖJIMAS

Minint 15 metų sukaktį nuo tos dienos, kuomet Vokietijos hitlerininkai suėgino Čekoslovakijos anglų kasyklų kaimą ir išžudė jo gyventojus, 15. 6. 57 susirinko minios žmonių prie broliškųjų kapų.

Susirinkusiųjų tarpe buvo 250 užsienio svečių, atvykusių iš 16 valstybių. Užsieniečių tarpe matėsi Anglijos lordas Stanggate, tarptautinės sąjungos britų pirmininkas, 4 darbiečiai iš Anglijos parlamento, Prancūzijos degaulistų senatorius ir kt.

Visi kalbėtojai smerkė hitlerininkų žvėriškumą, bet sovietiniai kalbėtojai daugiau kalbėjo apie tai, kaip Vakarų valstybės ginkluoja Vakarų Vokietiją.

SOCIALISTŲ INTERNACIONALAS UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Vienoje liepos 2 — 6 d. d., 1957, įvyko Penktasis Socialistų Internacinalo kongresas. Prieš tai ir lygiagrečiai buvo dar Vidurio bei Rytų Europos Socialistų partijų tremtyje Unijos ir Moterų Internacinalo konferencijos. Kaip jau pranešta, į tuos suvažiavimus buvo nuvykę Lietuvos socialdemokratų delegatai: J. Glemė ir inž. J. Vilčinskas.

Lietuvos delegatai kongreso metu ir eilėje priėmimų (pas Austrijos prezidentą Dr. Schaerf, Vienos vyr. burmistą ir kitur) turėjo progos atnaujinti ryšius ir užmegzti naujus kontaktus su žymiais politikais, juos supažindinant su Lietuvos padėtim ir lietuvių tautos troškimais. Taip pvz., J. Glemėi teko arčiau pasikalbėti su neseniai naujai išrinktu Austrijos prezidentu Dr. Schaerf, su kuriuo, kaip žymiu socialistų veikėju, yra jau ankstesniuose tarptautiniuose kongresuose susitikęs. Prezidentas Dr. Schaerf jautriai atsiliepė apie Lietuvos ir kitų Pabaltijo tautų likimą ir stengdavosi jų reikalams padėti tarptautinėje plotmėje. Inž. Vilčinskas turėjo progos kalbėtis su D. Britanijos Darbo partijos vadovybės žmonėmis, išsėtydamas jiems Lietuvos reikalą. Pažymėtina, kad kongreso posėdžių metu vienas iš darbiečių vadų, A. Bevan, kalbėjo padėsi-nančiai pavergtoms tautoms.

Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų delegatų kongreso metu buvo paprašyti tarti žodį savo tautoms už geležines uždangas. Žodį į Lietuvą per „Amerikos Balsą“ tarė inž. Vilčinskas.

Kongreso metu delegatų pabal tiečiai turėjo dar ir atskirą posėdį, pasidalindami žiniomis iš savo kraštų ir pasitardami dėl įgyių, kurių reiktų imtis.

SOVIETŲ KARIUOMENĖ TURI PASITRAUKTI!

Vidurio bei Rytų Europos Socialistų partijų tremtyje Unijos konferencija priėmė tokią rezoliuciją:

„Vidurio ir Rytų Europos Socialistų Unijos konferencija pabrėžia būtinumą dabartinėje tarptautinėje padėtyje priimti toki tarptautinį statutą, kuris Vidurio ir Rytų Europos kraštams suteiktų laisvę savistoviai tvarkyti savo vidaus reikalus. Statutas turėtų

a) bent tuos kraštus apimti, KURIE JAU PRIEŠ KARĄ GYVENO NEPRIKLAUSOMĄ GYVENIMĄ;
b) pasiekti tai, kad SOVIETINĖ KARIUOMENĖ PASITRAUKTŲ iš sovietinės Vokietijos zonos, iš Estijos, Latvijos, LIETUVOS, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos;
c) SUTEIKTI DIDŽIŲJŲ VALSTYBŲ GARANTIJĄ TAUTINEI TU KRASTŲ NEPRIKLAUSOMYBEI ir sudaryti būtinas sąlygas laisviems rinkimams, kurie turėtų įvykti tarptautinėje kontrolėje.“

KREIPIMASIS Į TAUTAS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Vidurio ir Rytų Europos Unijos konferencijoje buvo priimtas toks kreipimasis į Sovietų Sąjungos tautas:

„Opozicija prieš tironiją ir dvasinę spaudą Sovietų Sąjungoje įengė į naują stadiją. Studentų, intelektualų, miestų ir kaimų darbo žmonių ir PAJUNGTOJŲ NERUSŲ TAUTŲ PASIPRIEŠIMAS YRA SUSTIPRĖJĘS ir net privertė viešpatuojančius to pasipriešinimo faktą pripažinti. Šviesiausios drąsos ir idealizmo pavyzdį davė Vengrijoje tie sovietų kariniai, kurie ryžosi su vengrų laisvės kovotojais solidarizuotis. Nuo tokio drąsaus liaudies sambrudžio priklausys viso pasaulio likimas. Vidurio ir Rytų Europos Socialistų Unija, kuri atluoja Vakarų Vokietiją.

Nukelta į 5-tą puslapį.

Išsivijų Dienos Minėjimas rengiamas, 20.7.57, 21 val., Liet. Klube, Boedo 737, B. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ
BALSAS

La Voz de los Lituanos en la Argentina
Periódico Lituanos Informativo
Fundado en el año 1927
Av. Boedo 737, Bs. Aires. Tel. 97-4444

Nepartinis, seniausias ir plačiausiai
skaitomas lietuvių laikraštis
Pietų Amerikoje
Spausdinamas savo spaustuveje
ALB Leidyklos ir Spausdėvės adresas:
c/o José León Suárez 5684, Bs. Aires.
PRENUMERATA METAMS:
Argentinoje 50 Arg. pesų.
Urugvajuje 5 Urugv. pesų.
Visur kitur 3 Amerikos doleriai.
Korespondencijas ir pliusus siųsti:
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS
CASILLA DE CORREO 303, Bs. Aires

LIETUVIŠKOS MINTYS —
IŠEIVIŲ DIENOS PROGA

Jau daugiau, bent (tuo tarpu),
nėra naujų ateivių iš Lietuvos.
Tie mūsų broliai, kuriuos ameri-
konieškos karo laiko įstaigos žymė
davo dviem raidėmis „D.P.“ —
jau keliolika metų gyvena iševi-
joje. O keliolika metų, tai ne ke-
lios dienos. Vieni jų iš Lietuvos
išvyko 1940, kiti 1945 metais. Tos
istorinės D.P. raidės daugeliam
Lietuvui reikšdavo „Didelis Po-
nas“, pabėgėlių stovyklose jos
reikšė „Dievo Paukštėlių“, tikru-
moje — „Dispersed Persons“ —
išvietinti Asmenys, o dabar, kad
ir Argentinoje, jos reiškia nei ma-
žiau, nei daugiau, kaip „Darbo
Pelė“.

Visi esame seni Lietuvos išei-
viai. Naujokai yra tik tie, ku-
rie mūsų kolonijos skaičių čia
padidina gimdami mūsų tarpe.
Ot juos tat ir reikia savo koloni-
jos veikimui įjungti.

Karo meto iševiai perėjo kry-
žių kelius, kaip ir pirmieji Lietu-
vos emigrantai. Nei vienu keliu
naujosios tėvynės nebuvo rožėmis
nukloti. Tiesa, vėliau atvykusieji
geriau pažino Lietuvos gyvenimą;
ketvirtadaliu šimtmečio jau
nesni įgijo daugiau žinių. Vie-
nok, nors tai keistai skamba, bet
savo gimtinę labiausia pamylė jos
iševiai tuomet, kuomet juo toliau
nuo jos gyvenimo tampa nublukęs
tas, juo ilgiau nuo jos atskirtas
būna. Jeigu taip nebūtų, tai Ame-
rikoje apsigyvenę „naujakurčiai“
nerašytų lietuvių literatūros mo-
kyklų vedėjams, prašydami, kad
jų vaikų nemokytų lietuviškai,
nes tai jiems anglų kalbos ak-
centą gadina.

Ne išgyventų metų skaičius
iševijoje patirtybės laipsnius
nustato, bet žmogaus protas, jaus-
mai ir siela. Tik iš pastarųjų
privalumų susikuria vertybės.

O gyvenimas visus vienodai
glosto: ir tuos, kurie iš savo vai-
kų atima brangiausią turtą —
tėvų kalbą, ir tuos, kurie užmirš-
dami save, darbavosi savo tau-
tiečių labui.

Ir kuomet už kokio šimto metų
istorikai skaitys šiandieninio lai-
kotarpio Argentinos lietuvių istori-
ją, — kad ir laikraščio komplek-
tuose, — jie ras vardu ir pavardes
vyresnių ir jaunesnių Lietu-
vos iševių bei šioje šalyje gim-
usių lietuvių kraujo žmonių. Ras-
tų, kurie spaudos, meno ir visu-
meninių darbų tautą gaivina. Ras
vardus tų, kurie knygų spausdi-
nimą ir laikraščių leidimą rėmė.
O visiškai išnykę bus vardai, tų,
kurie skaitė vien tik pinigų ir
kurių vardai ir pavardės vien tik
banko knygėlėn buvo įrašyti.

Kulturingų tautų iševiai, at-
vykę į naują kontinentą, dedasi
prie tų visuomeninių organizaci-
jų, kurias jų pirmtakai sukūrė.
Tokioji formos užtikrinamas orga-
nizacinis gyvenimas ir daugeliu
atvejų tik išvaizduotų skirtumų
išnykimas. O jeigu ateity atvyku-
stieji imtų vis iš naujo kurti is-
toriją, tai skirtumams nebūtų ga-
lo. Visi gali veikti senose, visi
BENDRAI gali kurti naujas.

Nereikia laukti, kad visus su-
lygintų tik Sarandi, Chacarita ar
kiti Argentinos kapų duobka-
siai.

Iševių Diena įkurta pagerbi-
mui ir įamžinimui didžiųjų Lietu-
vos iševių Dariaus ir Girėno, (ku-
rių biografijos „ALB“ skiltyse
jau daug kartų buvo aprašytos).
Abu, dar kūdikiais būdami, su
savo vyresniaisiais išvyko į JAV.
Darius parvyko Lietuvon mūsų
gimtinę atgavęs savo neprikla-
usomybę. Vėl nuvykęs Chicago-
n jis su savo draugu Girėnu (buvu-
siau „Naujienų“ linotipininku) nu-
tarė pasiaukoti lietuvių tautos
garbei. Iševiams padedant, įai-
-

Lietuviai Penkiuose Kontinentuose

Spauda

„PAVASARIO BALSŲ“
DAINIAUS SUKAKTIS

Prieš 95 metus, (2. XI. 1862),
Šiluvos valsčiaus Pasandravėje
gimė Juozas Mačiulis. Gi prieš 25
metus, (28. VI. 1932), jis mirė
Kaune jau visai mūsų tautai ži-
nomas kaip poetas Maironis.
Prelatas Maironis buvo gilus
revoliucinis poetas. Jis buvo pa-
saulinio masto poetas, kokių vi-
sų daugelis tautų gali pasididžiuoti.
Jis ragino Lietuvos liaudį kovoti
prie carizmo, gi Lietuvai tapus
nepriklausoma, jis griežtai smer-
kė tuos, kurie prisiplakę prie val-
džios lovio plėšikavo:
Kai kur, kai kam
Išdygo vilaitę;
Kai kur, kai kam
Iš varžytinių
Parduota kumelaitė...

Adv. Kleofas Jurgelionis (Ka-
lėdų Kaukė) 1924 metais sakė:
„Iki lubų prisikroviau naujų
poetų kūrybos leidinių. Bet visa
ši rietuvė neatstoja žiupsnelio
Maironio eilučių...“

Gal „išsėnzūrotų“, vienok ir
okupuotoj Lietuvoj dabar išleista
6 Maironio raštų tomų.
Kas negirdėjo „Pasakyt, mano
mylimas krašte“, kas nesijaudino
„Ten, kur Nemunas banguoja“
kūriniais. Pastarasis Eugenijaus
Skliaro išverstas rusų kalbon dar
Lietuvai esant nepriklausomai.
Dabar Maironio kūriniai išversti
ir tebeverčiami ir daugelio tautų
kalbas, nepaisant to, kad Mairo-
nis savo kūriniais taikė lietuvių
tautai, kaip tuo tarpu, pav. Jur-
gis Baltrušaitis, rašęs pirmiau ru-
sų, paskui lietuvių kalba, savo
kūriniais taikė visoms pasaulio
tautoms.

Maironis mums nemarus!

—Keturi lietuviai 1956 metais
atvyko Kanadon stačiai iš Lietu-
vos. Viso tais metais Kanadon
atvyko 190 lietuvių, o viso 1956
metais Kanadą pasiekė 164,875
imigrantai. 1957 metais Kanadon
jau kelis kart daugiau lietu-
vių atvyko stačiai iš Lietuvos.

—Martynas Jankus, Mažosios
Lietuvos Partiarčas, buvo gi-
męs Bitėnuose rugpjūčio 7, 1858,
t. y. sekančiais metais suėis jo gi-
mino šimtmetis. Mirė nacių perse-
kiojamas, eidamas 88 metus am-
žiaus, Flensbergo stovykloje geg.
23, 1946.

—Petras Vėlyvis (Peter W. Ve-
levas) yra demokratų kandidatas
į Kearney, N.J., JAV miesto ta-
rybą. Žadantiems veikti bendruo-
meniečiams „Vienybė“ pataria
imti pavyzdį iš veikiančiųjų.

—Česlovas Jonušas, lietuvis dai-
lininkas, savo kūrinis parodė
200 Amerikos dailininkų parodo-
je New Yorke, laimėjo premiją
už „Lietuvos žvejų Prieplauką“.

—Dr. Petrui Karveliui, esan-
čiam Vokietijoje nuo 1940 metų,
29. 6. 57 sukako 60 m. amžiaus.
VLIKo u. r. tarnybos valdytojas
gimęs Marijampolės Jestrakyje,
teisininkas, krikščionių dem. par-
tijos veikėjas.

—Jonas Arvydas Stiklorius,
naujas VLIKo vicepirmininkas,
gimęs Tilžėje 29. 4. 1914. Teisių
fakultetą baigęs Berlyne, į JAV
atvyko 1950 m., dirba lietuvių fi-
nansinėje įstaigoje Philadelphiaje.

jo „Lituanika“ ir lygiai prieš 24
metus, tuo gana primityviu lėk-
tuvu, skrido Lietuvon. Iš New
Yorko aerodromo išskrido 15. 7.
1933, puikiausiai nugalėjo audrin-
gą Atlantą, bet netoli Lietuvos
sienos, skrendant per Soldino miš-
ką, kuriame naciai vykdino karo
pabūklų bandymus, „Lituanika“
sudužo. Ten tragiškai mirė didie-
ji mūsų tautos iševiai 17. 7. 1933.

Lietuva juos iškilmingai pa-
laidojo Kaune. Jie neturėjo nei
„storų“, nei „plonų“ banko kny-
gučių, bet mūsų tauta jiems pa-
statė visą eilę paminklų, poetai
ir rašytojai parašė apie juos visą
eilę kūrinų. Mūsų jaunoji karta
iš jų didvyriškai pasiryžimo sau
tautinį įkvėpimą semia.

Jų garbei įkurtą Iševių Die-
nos minėjimą Buenos Aires Lietu-
viai rengia. Lietuvių Klubo sa-
lėje 20. 7. 57. Nereikalingas jo-
kios partijos biletas, kad šiame
minėjime apsilankyti Visų lietu-
vių dalyvavimas pageldautinas.
Juo populiarese bus Iševių Die-
nos idėja, tuo sklandesnis bus vi-
sas mūsų kolonijos veikimas. Visi
gi esame broliai, visi esame sve-
timųjų naikinamos lietuvių tau-
tos vaikai!

NADAS GIEDRAITIS.

LIETUVOJE PANAIKINAMA
10 MINISTERIJŲ

(Elta) „Aukščiausioji taryba“,
posėdžiavusi Vilniuje birželio 4
ir sekančiomis dienomis, birželio 4
5 dieną t. k. priėmė „įstatymą
dėl pramonės ir statybos valdy-
mo organizavimo tolesnio tobuli-
nimo“. Svarbiausia tame įstaty-
me, tai Liaudies ūkio tarybos is-
teigimas ir įvairių ministerijų pa-
naikinimas arba sujungimas.

Lietuvoje panaikinama 8 sa-
junginės-respublikinės ministeri-
jos: 1) Lengvosios pramonės; 2)
Maisto prekių pramonės; 3) Mė-
sos ir pieno produktų pramonės;
4) Miestų ir kaimų statybos; 5)
Miško pramonės; 6) Popieriaus
ir medžio apdirbimo pramonės;
7) Statybinių medžiagų pramo-
nės; 8) Žuvies pramonės.

Be to, panaikinamos 2 respub-
likinės ministerijos: 1) Komunal-
nio ūkio; 2) Vietinės ir kuro pra-
monės ministerija.

Dar kitos 2 ministerijos sujun-
giamos į vieną: Žemės ūkio mi-
nisterija ir tarybinių ūkių minis-
terija sujungiamos į vieną žemės
ūkio ministeriją. Dar visai nesė-
niai, gegužės 10 d., visasajungi-
nės konstitucijos pakeitime tos
dvi ministerijos buvo sujungtos
atskirai, o nepraėjus nei mėnesiui
jų struktūra vėl keičiama.

Birželio 5 dienos įstatymu nu-
statoma, kad Lietuvos sudarys at-
sira ekonominių administracinių
valdymo rajonų, kurio pramonei
ir statybai valdyti steigiama „Lie-
tuvos liaudies ūkio taryba“. 3-ju
paragrafu Lietuvos liaudies ūkio
taryba „visa savo veikla yra pa-
valdi betarpiškai Tarybų Lietu-
vos ministerijų tarybai“. Prie
Liaudies ūkio tarybos kaip pata-
riamasis organas veikia „Techni-
kos ekonomikos taryba“. Liau-
dies ūkio tarybos kompetencija
nuskaita 6-ju paragrafu: „Lietu-
vos TRS įstatymais. TS minist-
rų tarybos nutarimais, potvar-
kais. Tarybų Lietuvos ministrų
tarybos nutarimais ir potvarciais
ir vykdydama juos, leidžia savo
kompetencijos ribose nutarimus
ir potvarkius. Lietuvos liaudies
ūkio tarybos nutarimus ir potvar-
kius gali panaikinti T. Lietuvos
ministrų taryba“.

Įstatymas, kaip matyti, sufor-
muluotas taip, kad Liaudies ūkio
taryba, nors betarpiškai ir paval-
di Lietuvos ministrų tarybai, kar-
tu turės vykdyti ir tiesioginius
Maskvos įsakymus. Kitaip ta-
riant, Sovietų propagandos gar-
sinamas „ūkinis autonomizmas“
praktikoje lieka gerokai apkarpy-
tas. Kurias įmones perduos Liau-
dies ūkio tarybai, nustatys mi-
nistrų taryba.

Tokstantčiai panaikintų „mini-
sterijų“ valdininkų bus varomi
dirbti į kitas įmones.

—Juozas Kairys, VLIKo VT.
naujas narys, gimęs Vilniuje
1902 metais. Teologijos-filosofi-
jos mokslų baigęs V.D. universi-
tete Kaune, buvęs teisėjas, poli-
cijos mokyklos Vilniuje lektori-
rius, krikšč. demokratų spaudos
bendradarbis.

—Inž. J. Vilčinskas ir VLIKo
VT. pirn. J. Glenža, socialdemo-
kratai, birželio 22 ir 23, 1957, da-
lyvavo tarpt. profs. sąj. tremty
tarybos posėdžiuose Paryžiuje, o
nuo birž. 29 iki liepos 6, 1957, da-
lyvavo Socialistų Internaciona-
lo kongrese Vienoje, kur susitiko
su anglų darbiečių vadais Gaits-
kell ir Bevan, vokiečių Ollen-
hauer ir Wehner, prancūzų u. r.
min. Pineau ir kt. pasaulinio gar-
so asmenybėmis.

PADETIS LATVIJOJE

Adv. Breikša pasikalbėjime su
laikraščio „Latvija“ korespon-
dentu Stockholme pareiškė, kad
Latvijoje dabar esą apie 2 mil.
gyventojų, iš kurių pusė gyvena
miestuose, pusė kaimuose. 98%
visos žemės esą kolehozuota ar
sovehozuota. Stambinant koleho-
zus, jų skaičius iš 4,000 sumažėjo
iki 1400. Be to, yra 71 soveho-
zas. Ariamas plotas esą sumažė-
jęs vienu ketvirtadaliu, lyginant
laisvės laikus. Galvijų ir kiaulių
skaičius pačių Sovietų duomeni-
mis dabar sudaro tik apie 70%
ankstesnio skaičiaus. Latvinese
užsienyje svarstomi klausimai, su
siję su žemės reforma Latvija iš-
laisvinus. (E.).

STOROS LIETUVIŠKOS
BAIKOS VASINGTONE

Amerikos Lietuvių Tarybos iš
dininko M. Vaidylos redaguojama-
moje „Sandaroje“ 22. 3. 1957,
pirmame puslapyje, skaitome:
„Syki, kai mūsų laikai atstovai
buvo nuvykę į Vašingtoną, vie-
nas jų pašaukė iš viešbučio Lie-
tuvos atstovybė. Atsiliepė mer-
gaitės balsas. Šaukėjas tuomet
laužyta anglų kalba pasakė, jog
jis esąs pulkininkas Sokolov, įga-
liotas perimti atstovybės patal-
pas. Balsas anojė pusėje staiga
nutilo ir pasikalbėjimas baigtas.“

Vakarop, kai delegacija nuvy-
ko prie atstovybės namo, visi
langai ir durys buvo užbarika-
duoti ir mus, po atydaus apžiūre-
jimo, įleido per šonines duris.

Kai buvo paklausta atstovybės
personalo kodėl taip užbarika-
duota, tai atsakyta, jog sovietiš-
ki agentai jau esą užsimoję pa-
imti tą įstaigą ir, tur būt, gavę
valstybės departamento leidimą.

Kuomet buvo pranešta, jog tas
„pulkininkas Sokolov“ buvo vie-
nas mūsų, tai visiems širdys
atsileido ir jie lengviau atsikvė-
pė, užmiršę net išbirti to šposo
kaltininkus.

Dabar jau galime atskleisti ir
tą faktą, kad atsargumo dėlei
per keletą metų svarbieji doku-
mentai buvo išgabenti iš Lietu-
vos atstovybės rūmų Vašingtone
ir paslėpti kur nors kitur. Anais
laikais, besikeičiant politinėms
nuotakoms, niekas nebuvo tik-
ras, kad Lietuva, Latvija ir Es-
tija nebus paaukotos raudonam
slibinui.

Bet taip neatsitiko. JAV. vy-
riausybės žmonės išlaikė savo žo-
dį ir nepasidavė nei sovietų pa-
gundoms, nei grąšinimams.

—Lietuvos Rašytojų Sąjungos
organe „Pergalėje“ (Nr. 5, 1957)
A. Gudaitis-Guzevičius rašo savo
atsiminimus apie Petrą Cvirką,
jo mirties 10 metų sukakties pro-
ga. Neaiškiomis aplinkybėmis žu-
vus rašytojas Cvirka dabar bol-
ševikai garbina, net jo vardo mu-
ziejų Kaune įkūrė. O savo laikų
Karaliaučiaus „Balsas“ ir Mins-
ko „Priekalas“ Petrą Cvirką vi-
saip niekino, net „bohemiška
prostitute“ vadino. Dabar jam
Vilniuje paminklą pastatė.

—Vilniaus „Literatūra ir Me-
nas“ žurnale (Nr. 22, 1957) Teo-
filijus Tilvytis vėl garbina Stali-
ną.

ZYGO DARBŲ PARODA
AUSTRALIJOJE

Geriausioje Meno Galerijoje
Adelaideje (Royal) iki liepos 1,
1957 vyko gabaus lietuvių daili-
ninko Leono Zygo 54, allejiniais
dažais pieštų, paveikslų paroda.

Meno kritikai sužavėti buvusio
Lietuvos baleto šokėjo, paskui
(1950 m.) Australijos geležinke-
lio darbininko kūriniais.

Zygo žmona, Jadvyga Buizutė,
kaipo balerina, yra gastroljavusi
Vengrijoje, Rumunijoje, Čekoslo-
vakijoje ir Turkijoje.

JUKNEVIČIUS PASTATĖ
SRUOGOS DRAMĄ

R. Juknevičius Lietuvoje pa-
statė B. Sruogos 3-ju veiksmų 5
paveikslų istorinę dramą „Apy-
aušrio dalia“. Pastatymo dailininkas
— J. Surkevičius, muzika V.
Klovos, baletmeisteris — B. Kel-
bauskas. Pastatyme dalyvauja
apie 100 aktorių, jų tarpe — Juk-
na, Siparis, Derkintis, Kernagis,
Staniulis, Zulonas, Jakavičiūtė,
Juodytė.

—Vytautas Užpalis studijuoja
Vilniaus Dailės institute, Skulp-
tūros fakultete. Savo diplomini-
am darbui jis pasirinko skulp-
tūrą: „Lietuvaitė su kanklėmis“.

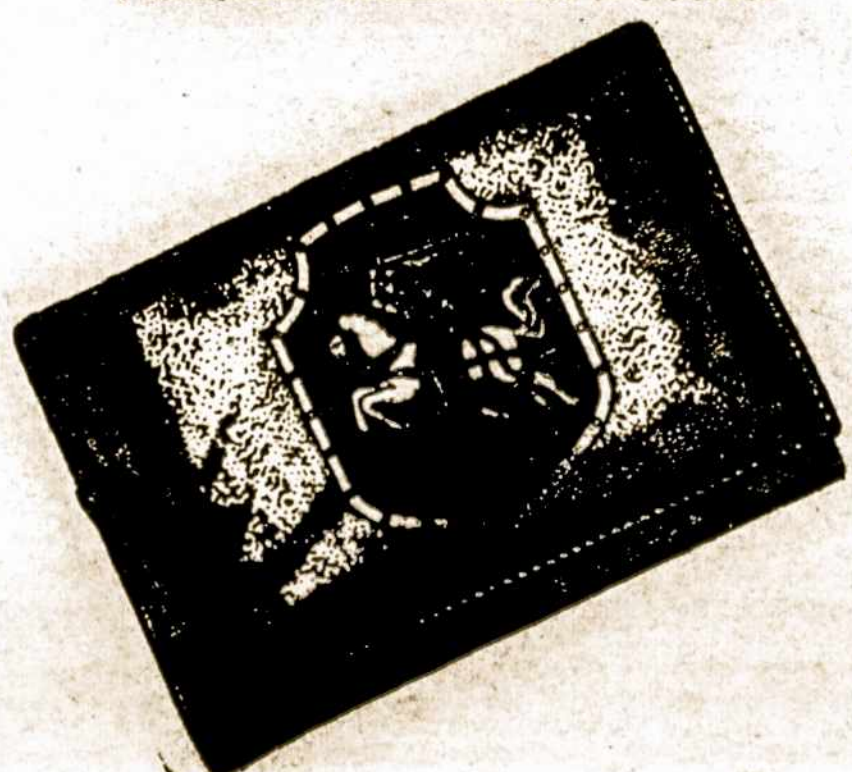
—Pavergtų Europos Tautų or-
ganizacijos PET sesija New Yor-
ke birželio paskutinėsiose dienose
nutarė dėti pastangas, kad paver-
gtųjų tautų klausimas būtų įra-
šytas šiemetinės Jungtinių Tautų
sesijos dienotvarkėn. PET veiklo-
je iš lietuvių dalyvauja Laisvo-
sios Lietuvos komiteto pirm. min.
V. Sidzikauskas, teisininkas V.
Rastenis, Dr. B. Nemickas ir kt.

—Vasario 16 Lietuvos Gimna-
zijos Mokytojų Taryba šaukiasi
į viso laisvojo pasaulio lietuvius,
prašydamą baigt mokėti skolas,
kurių pėrnai buvo 46,000 markių,
o dabar tik 20,000. Gimnazijos
adresas: Litausches Gymnasium,
Schloss Renuhof, Gemeinde Hems-
bach (16) Lampertheim (Hessen)
Alemania.

—F. Neveravičius, rašytojas ir
žurnalo „Santarvė“ redaktorius
iš Londono atvyko į JAV aplan-
kyti savo dukterų, gyvenančių
Detroitė.

—M. Krupavičius, prelatas ir
buvęs VLIKo pirmininkas, emi-
gravo į JAV ir apsisėjo pas pre-
latą Balkūną.

—„Maisto“ fabrikas ties Kau-
nu praplėstas. Prie jo veikia in-
sulino ir hematogeno fabrikas.

Odos Albumas su Spalvuotu Vyčiu
Visuomet Atmintina Dovana

Seimos paveikslams, organizacijų istorijos vaizdams, kulta-
rinų ir sportinių parengimų paveiksluotoms apvalgoms.
Padabinamas bibliotekoms ir šeimų šėdiniams.

Kiekviename menikali padirbtame albume yra po 46 pal.
paveikslams. Dydis — 35 x 25 cm. Kaina \$180.—

Sinčiame į užsienius. Kaina 10 dol.

Pareikalavimus su pinigais adresuoti:

„A. L. BALSAS“,

Casilla de Correo 303, BUENOS AIRES, ARGENTINA

Asmenikali kreiptis: Av. BOEDO 737, Bs. Aires.

ARBA: José León Suárez 5684, V. Riachuelo, Bs. Aires.

• VŠPLA, mėnesinis juokų žur-
nalas. Metams pusantro dolerio.
red. M. Čepkauskas, 854 — 39th
Ave., Ville Lasalle, Montreal 32,
Que., Canada. Nr. 21-me M. Čep-
kausko eilraštyje paliečiamas
norinčios garsėti artistės:
Oi, kaip noriu, kaip noriu garsėti.
Nes aš jau plačiai prasizįjau,
Galėčiau praryti net rėtį
Jei būtų man rožių prie kojų.

Oi, kaip noriu, kaip noriu garsėti,
Iškelti save ir bobutę.
Sutikčiau už visą perėtį,
Jei leistų tik scenoje būti.

Oi, kaip noriu, kaip noriu garsėti,
Ir spiautį lietuvišką pasą,
Su džiaugsmu norėčiau tekėti
Už negro ar už papuaso.

• EGLUTĖ, gegužio, 1957. Lei-
džia Lietuvių Kultūros Institu-
tas, administruoja N.P. seserys
red. Dr. A. Šerkšnas, 301 Siles
Deane Hwy, Wethersfield, Conn.,
USA.

• EAST EUROPE, gegužio mėn.,
1957. Leidžia Laisvosios Europos
Komitetas New Yorke.

• LAISKAI LIETUVIAMS, gegu-
žio, 1957. Red. Juozas Vaisėnas,
S. J., Chicago, Ill.

• UNESCO biuletėnis, Nr. 238,
19 Avenue Klebet, Paris 16, Fran-
cia.

• THE LITHUANIAN SITUATION,
Lietuvos Pasiuntinybės Va-
šingtone biuletėnis, Nr. 142, pusl.
50, gegužis-birželis, 1956.

• INFORMACIONES, Nr. 66,
Buenos Aires, iliustruotas žurna-
las ispanų kalba.

• EL DEPORTE en los Estados
unidos, Bs. Aires.

• ELECCIONES en los Esta-
dos Unidos, Bs. Aires.

• ACEN NEWS, Pavergtų Euro-
pos Tautų Sąjungos mėnesinis
žurnalas, balandis-gegužės, 1957.

• THE LITHUANIAN SITUATION,
Nr. 143, 1956 m., Lietuvos
Pasiuntinybės Vašingtone biule-
tenis.

• KAZAK (Kazokas), Kazokų
Išsilavinimo fronto organas,
Nr. 31, 1956. Eina Paryžiuje.

• BOG i OJCZYNA, Buenos
Aires lenkų katalikų mėnesinis
žurnalas, Nr. 175. Red. kun. Al.
Michalik.

• FOREIGN AFFAIRES, JAV
užsienių politikos žurnalas, 180
puslapių. Spausdinamas Lanca-
ter, Pa. Leidykla New Yorke.

Knygas ir žurnalus, gaunamu-
sūminėjimui, „ALB“ Redakcija
perduoda Lituanistikos Musė-
jaus Archyvu: J. L. Suarez 5684,
Bs. Aires, Rep. Argentina.

Lietuvių Kalba ir Mokslininkai

Is mažųjų tautų kalbų lietuvių kalba yra labiausiai brangiama lyginamojo indoeuropiečių kalbotyros mokslo dėl savo senovinio pobūdžio. Iš gyvųjų kalbų ji yra daugiausia išlaikiusi senovės senųjų formų, paveldėtų iš indoeuropiečių prokalbės.

Ta senovė matyti įvairiose lietuvių kalbos srityse. Nemaža jos yra žodyne. Eilė žodžių lietuvių kalboje yra tų pačių, kuriuos atseka senovinėse indoeuropiečių kalbose, kaip sanskrito, graikų, gotų, senovės slavų ir kt. Pavyzdžiui, sūnus, medus, dūmai, pilas, vilkas, vyras, ratas ir kt. Lietuvių kalbos senumas ryškiai ir akcento bei priegaidės srityse. Ji ne tik yra išlaikiusi kilimą kirti, bet taip pat tebesiuria, kaip kad buvo skiriama indoeuropiečių prokalbėje, dvejoji priegaidė — stunting (tvirtagale) ir testung (tvirtagale). Šiandien dvejopos priegaidės skyrimas iš gyvųjų indoeuropiečių kalbų nepažįstamas serbų ir latvių kalbai (bet čia kirtis jam priklauso prie pirmojo skiemens), o lietuvių kalboje jau išnykęs.

Daug senoviskumo yra lietuvių kalbos fonetikoje. Lietuvių kalba tebeturi linksniavimo galūnes -is, -us, kokios buvo pažįstamos indoeuropiečių prokalbėje, o taip pat -as, kuri mažiausiai tesiskiria nuo prokalbės galūnės -os. Pavyzdžiui, avis, sūnus, vilkas. Kai kurių senovinių ypatybių išlaikymu žodžio lietuvių kalboje yra patvirtinta daugelis kitų kalbų. Tati matyti, kad ir iš žodžio sausas. Tas pats žodis net senovinėje graikų kalboje jau pasikeitęs į -aus (kišis iš sausas), o rusų kalboje jau net į suchoj (šaknis such-), vadinasi, senovinis dvibalsis pavirtęs į vienbalsį, o -s žodžio viduryje po balsio pavirtęs į -ch. Arba, pavyzdžiui, lietuvių kalbos daugiskaitos įgadininko galūnė -ais (vilkais) nedaug tesiskiria nuo indoeuropiečių prokalbės galūnės (kaip tai galima spręsti pavyzdžiui iš graikų -ois ir kt.). Karais lietuviškosios lyties yra net senesnės už sanskrito lytis. Pėz. XVI a. lietuvių raštuose vartojama daugiskaitos vietininko galūnė -su (dangusu, danguose), o senovės indų kalboje randame jau -su (sūnušu, sūnuose), kuri yra naujesnė lytis, kilusi iš senesnės lyties -su.

Ta senovė lietuvių kalba išlaiki labiausiai dėl to, kad ji yra labai lėta kiti. Tokia angli kalba nuo XVI a. labai daug kuo pasikeitė, o lietuvių kalboje pavyzdžiui labai maža kas nuo to laiko tėra pasikeitę. Tokio lėto lietuvių kalbos kiti priežastis pirmausia yra buvęs pastovus lietuvių gyvenimas savo sodyboje nuo seniausių laikų, nuosaliai nuo didžiųjų istorinių kelių ir reikšmės nesimaišymas su kitomis tautomis. Kalbotyroje yra pastebėta, kad greitai kiti kal-

MŪSŲ KALBOS SENOVĖ IR NAUJOVĖ

ba tų tautų, kurios keliauja iš vienos vietos į kitą ir maišosi su kitomis tautomis.

Dėl to savo senumo lietuvių kalba yra labai brangiama lyginamojo indoeuropiečių kalbotyros mokslo. Lietuvių kalbos lytis, duomenys padeda daug ką nušviesti, išaiškinti kitų, naujesnių kalbų raidoje ir atstatyti pirmines indoeuropiečių prokalbės formas. Čia lietuvių kalbos pagalba mokslininkams yra ypač vertinga, vertingesnė už kai kurių mirusių senovinių kalbų, nes lietuvių kalba, nors ir labai senoviška, tebėra gyva ir betarpiškai prieinama tyrinėjimui savo gyvosios raidos apraškomis. Ta lietuvių kalbos svarba buvo pastebėta nuo pat lyginamojo indoeuropiečių kalbos mokslo pradžios XIX a. Jos tyrinėjime, šia lietuvių dalyvavo ir dalyvauja daugelis žymiausių įvairių tautų mokslininkų (vokiečių, prancūzų, danų, olandų, švedų, čekų, rusų, lenkų, anglų, latvių, estų, suomių ir kt.), pavyzdžiui: A. Schleicher, A. Leskien, A. Bezzenberger, F. Fortunatov, F. de Saussure, J. Zubaty, V. Thomsen, A. Meillet, J. Mikola, E. Hermann, F. Specht, R. Trautmann, E. Fraenkel, N. van Wijk, T. Torbjörnson, M. Niedermann, N. Trubetzkoy, J. Endzelins, P. Aru, na ir daugelis kitų. Iš amerikiečių pasireiškė H. H. Bender, A. Senn ir kt. Jų studijų ir straipsnių kiekis skaičiuojamas nebe šimtais, bet tūkstančiais.

Didieji kalbininkai yra labai įsiskęsi pabrėžę lietuvių kalbos svarbą tiek lyginamajam indoeuropiečių kalbotyros mokslui, tiek ir apskritai. Tuo senumu žymusis vok. kalbininkas A. Schleicher, prancūzų kalbininkas A. Mei-

let ir eilė kitų, o vienas įžymus lenkų kalbininkas praeitojo karo metu taip buvo susižavėjęs didžioju „Lietuvių kalbos žodynu“ (pradėtu leisti nepriklausomoje Lietuvoje Švietimo Ministerijos, o dabar, kiek žinia, okupuotoje Lietuvoje sustabdytu), kad jis laikė jį Lietuvos nepriklausomybės laidu. Esą, po karo lietuviai į taikos konferenciją turį tik nusiųžti vieną šio žodyno tomą įrodyti savo teisei į nepriklausomą gyvenimą atstatymą.

Lietuvių kalba, taip mokslo vertybė, yra suvaidinusi svarbų vaidmenį lietuvių tautos kovoj už savo nepriklausomą gyvenimą. Ji žymia dalimi prisidėjo prie lietuvių tautinės sąmonės stiprinimo ir buvo svarbus akstinas lietuviams burtis į bendrą kovą su eary priešpaula ir pragaištingomis svetimosios įtakomis siekiant laisvės ir savarankiškumo, bei saugojant savo kultūrinę vertybę.

Tačiau tas lietuvių kalbos formų senumas visai nekludo jai atlikti moderniojo gyvenimo funkcijas. Lietuvių tauta, po ilgų metų svetimųjų priešpaulos, 1918 m. atstačius nepriklausomą valstybę, lietuvių kalbai teko atlikti visi modernių laikų kalbos uždavimai. Ir ji juos atliko sėkmingai. Iš pradžių, tiesa, susidarydavo tam tikrų sunkumų dėl specialių terminų trūkumo, nes iš karto reikėjo kalbą pritaikyti visuomenės nepriklausomos valstybės politinio, kultūrinio ir techninio gyvenimo sritims, reikalaujančioms savų terminų bei specialių posakių. Bet čia uoliai padirbėjus kalbininkams, įvairioms terminų komisijoms (jų tarpe ir vadovėlių komisijoms), kartais prie valdžios įstaigų sudarytoms, pirmieji sunkumai neilgai trū-

kus buvo nugalėti. Toliau buvo užsimečiau sistematinei permastyti ir kodifikuoti jau esamus įvairių sričių terminus ir kurtis naują, nuolat žengiančio priekin gyvenimo reikalaujamą. To darbo dalis sėkmingai buvo atlikta. Pavyzdžiui, filosofijos sričiai žymus lietuvių filosofas prof. St. Šalkauskis metodškai paruošė terminų rinkinį „Bendroji filosofijos terminija“ (Kaunas 1938), kuris buvo kartu su autorium Lietuvių Kalbos Draugijos ir priimtas. Bendrinei lietuvių kalbai ugdyti bei naujiems terminams pasiūlyti nepriklausomos Lietuvos laikais buvo įkurta ir mini- moji Lietuvių Kalbos Draugija, o taip pat buvo dedami laikraščiai ir žurnaluose specialūs kalbos skyriai: vėliau ėjo tam tikslui žurnalas „Gimtoji Kalba“ (1933-1939, iš dalies iki 1940-41). Šis žurnalas ir jo kalbos skyriai turėjo nemažą įtakos lietuvių bendrinės kalbos kultūros kėlimui. Ypač daug lietuvių bendrinės rašomosios kalbos kūrime yra nusipelnę Jonas Jablonskis (1860-1930), laikomas moderninės kalbos tėvu, ir Kazimieras Būga (1879 — 1924), pasaulinio mąsto kalbininkas, pasižymėjęs lietuvių kalbos tyrinėjimais.

Nepriklausomos Lietuvos laikais (1918-1939) ne tik buvo keliama praktinė lietuvių bendrinės kalbos kultūra, bet taip pat buvo sudarytos geros sąlygos lietuvių kalbos mokslui tarpt. Lietuvių tauta, atstačiusi savo nepriklausomą valstybę, supranta, įsikūrę savo krašte ir centrinę tyrinėti lietuvių kalbą, taip mokslo vertybė branginama. Lietuvių kalbos tyrinėjimas koncentravosi universitetuose (Vytauto Didžiojo, o vėliau Vilniaus Universitete), taip pat ir specialiai lietuvių studijoms įkurtame Lituanistikos Institute.

Tačiau su Lietuvos pavergimu, kaip žinome, visos tos sąlygos pasikeitė.

Dr. P. Jonikas

Kapitonas Steponas Darius ir jo padėjėjas aviatorius Stasys Girėnas, kurie, perskridę Atlanto vandenyną, 17. 7. 1933 tragiškai žuvo skrendant per Soldino mišką Vokietijoje. Šių Lituanikos didvyrių atminties įamžinimui įkurta Išeivių Diena, kurią Buenos Aires lietuviai mini Lietuvių Klūbo salėje, Boedo 737, Bs. Aires, šį šeštadienį, 20. 7. 57.

EDUARDAS RADIONOVAS,

Kauno Muzikos Konservatorijos auklėtinis, publikos mėgiamas akordeonistas, kuris, tarp kitų programos pildytojų, patieks lietuvių liaudies dainų ir šokių rinkinį-popuri Buenos Aires Lietuvių Klūbo scenoje, Boedo 737, šį šeštadienį, liepos 20, 1957, Išeivių Dienos minėjimo proga.

Visų mėgiamas lietuvių orkestras „BALTICA“, kuris šį šeštadienį, 20. 7. 57, grieš Lietuvių Klūbe, Boedo 737, Bs. Aires.

K. Bradūnas.

AMŽINAM LIETUVIUI

BŪK RAMUS, AMŽINAS LIETUVI, LAIKO AUDROS TAVĘS NENUTRENKSI! TAUTOS ŠIRDĮ NUO MIRTINO SŪVIO MŪS GYVYBĖ, KAIP SKYDAS, PRIDENGSI.

IS KIEKVIENO K. NKINIO KAPO TAU I KRAUJĄ SRUVENA JĖGA, KURI, KARTĄ POTVYNIU TAPUS, PASIKELS VĖL KČRYBOS BANGA.

IR MATAU — AMŽIŲ ČKANOS ŠVINTA, TBN ŽENGI, KAIP RYTOJAUS ŽMOGUS, TAVO GALVĄ ŽVAIGŽDYNAI APKRINTA, TAVO SIELOJE TYRUS DANGUS.

BŪK RAMUS, AMŽINAS LIETUVI, LAIKO AUDROS TAVĘS NENUTRENKSI! TAUTOS ŠIRDĮ NUO MIRTINO SŪVIO MŪS GYVYBĖ, KAIP SKYDAS, PRIDENGSI.

Nuosavybių Administravimas

Juana Dailydaitė, vedėja
RODRIGUEZ PEÑA 382, 2° A-B, TE. 40-7526, 3220
Perka ir parduoda neįsimtos namus. — Sutelkia paslaugas pagal namų, šeimų ir statybų garantijas nuo 2 iki 15 metų už 9%.

CONSTRUCCIONES DE HORMIGÓN ARMADO

ANTANAS PUIŠYS, Savininkas

c. Rio de Janeiro 4431, Lanús O.; TE. 241-2537
(Trys kvadros nuo Poliklinikos Lanús)

Inžinieriai-Architektai, Statybininkai ir namų savininkai: pasibaigę problemos! Stogus, tankus, laiptus, maudymosi baseinus ir viską šioj srity — Hormigón Armado, skubiai ir be jokių rūpesčių Jums padarys ši atsakomą firma. Visais reikalais teiraukitės pas jos savininką Antaną Puišį.

SAUGOKITE SAVO KOJAS, JOS SAUGOS JŲSŲ SVEIKATĄ! PATOGUS VAIKŠČIOJIMAS — GYVENIMO MALONUMAS! Aplankykite mūsų konsultoriją, kuri yra visuotino pasitikėjimo. CHRISTIAN PEDICUROS

Kalba lietuviškai ir vokiškai
Moderniškas kojų gydymas.
Pasiskirkite valandą.
Giribone 1187; TE. 54-2940
(Kampas Avenida Forest 1100)

HOSTERÍA MUNRO

K. STANKEVICIAI ir V. PALAČIONIAI, savininkai
V. Sarsfield 5700; TE. 740 - Munro - 00098

Lietuviški valgiai. Patogi vieta automobiliams. Priveža kolektyvai: iš Tigre-Liniers 143; iš Belgrano 230; iš Chacarita 10; iš Constitución: Cooperativa Azul 3.

Stanislovas Timinskas

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

“COCHERIA MITRE”

B. Rivadavia 718, — Piñeyro — Bs. Aires
TE. 22-2045

Palaidoja, atlieka formalumus, išima dokumentus. Nelaimės metu ir savo kaimynams patarkite šaukti 22-2045.

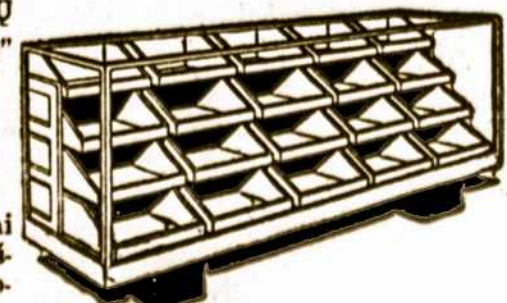
KOMERCINIŲ ĮRENGIMŲ

FABRIKAS “OFRAL”

F. Čepas & A. Čepas, savininkai

NOGOYA 4751/53.

Buenos Aires
Medžio ir stiklo įrengimai krautuvėms ir fabriky raštinėms. Reikalaukit kainoraščių.

GERIAUSIŲ PASAULIO ROMŲ

PIANAI

Steinway y Sons - Geisler - Zotts
Bonisch - Sprunck - Kaim, etc.
Parduoda geriausiomis sąlygomis

IGNAS ANDRIJAUSKAS

Atlieka visokius techniškus darbus ir stygavimą.
c. Juan de Garay 151 — Villa Lynch

T. A. 755 - San Martín - 0163

Peinados „Gaston“

EMILIA PASTARNOKAITE de PETKOFF
savininkė ir redėja

General Rivas 470 — ISLA MACIEL

Telefonai: 22-0201 ir 22-2901

Pasiskirkite valandas.

Automobilių Taisymo Dirbtuvė

BRUNO MARČIULEVIČIUS, VEDĖJAS IR SAVININKAS
CENTENERA 3176 — Nueva Pompeya — T.E. 91-9787

(Reparación y Ajustes. Carburación - Electricidad). Taipgi parduodamos dalys visokiems automobiliams, pasiteiraukite — būsite patenkinti ir savo draugams rekomenduosite Bruno Marčiulevičiaus tašči.

Moteris ir Pasaulis

IVAIRIŲ LYGIŲ SKIRTUMŲ APRAISKOS TAUTOSE

John Langdon-Davies stato klausimą, kodėl iš viso yra tas nesuvaldomas veržimasis vyro prie moters ir moters prie vyro. Esą, Platono teigimu, pradžioje buvę žmonės (vyrai ir moteris) vienoje esybėje, viename žmoguje, bet dievas Zeusas supykęs karį ir juos perdalinęs pusiau. Nuo to laiko tos dvi pusės ieško viena kitos ir veržiasi susijungti. Esą kaip migdolas turi dvi dalis, taip ir gyvenime esančios dvi viena kitai skirtos pusės ir, jei jos susitinka — sukuria darną.

Laukinėse tautelėse tas veržimasis vieno į antrą yra natūralus, be jokios aistros ar kokių nešvarių tikslų. Jų veržimasis yra: 1. giminės palaikymas, 2. — ekonominis pagrindas; turėti namus, šeimą, darbininkę. Laukinėse tautelėse visi veda ir vargas tai moteriai, kuri negali turėti vaiku. Ją izoliuoja, o kartais ir nužudo, kaip blogų dvasių apsesta, nenormalią. Misionierius yra labai sunku išaiškinti, kad skaisčiųbėje ir susilaikyme gyventi yra tauru ir kilnu. Poligamija primityviose tautose irgi neišvengiama. Jei moteris yra daugia, jas vyrų pasidalina. Turtingesni turi daugiau žmonių. Tarp savęs žmonos sutaria, ypač, jei vyras ima nusižengti namams, žvalgytis į kitas, — moteris bendrai protestuoja. Tarp jų, tačiau, yra gradacija. Pirmoji žmona vertinama 30 karvių, 2 — 20, 3 — 10, ir t.t. Esą moteris nesipriešina tiems poligamijos papročiams, nes būnant kelioms darbai nudirbami lengviau ir juo daugiau žmonių, juo vyras turtingesnis, didesnis garbė.

Primityvių tautelių moteris yra tuo laimingesnė, kuo daugiau pa jėgia darbu nudirbti ir vaikų pagimdyti. Toji moteris gimdymo galia išaukia tam tikrą pagarbos ir baimės jausmą priešingoje lytyje. Dėl jos tų galių jai tenka ir tam tikri darbai: pav. moteris sėja, bet ji negali milžni karvių, daryti alaus, vyno, medžioti, žvejoti. Mat, užmušdama gali savyje užmušti gimdymo jėgą. Ji gali tik grobį parnešti namo. Namų statyboje vyras atlieka medžio darbus, moteris drebia molį. Mėnesinių metu moteris laikoma ypatingai pavojinga, pilna velnišų jėgų, nešvari.

Daug kur į moterį žiūrima kaip į žemesnį padarą, pav., Madagaskare, jei gimsta mergaitė — vyras sėdi tylus namie, niekur ne sirodo, jei gimsta berniukas, — tėvas eina kieman ir skaldo triukšmingai malkas. Spartoje buvo žudomi silpni naujagimiai daugianisiai mergaitės. Tačiau kitose tautelėse, kaip Khasis (Indijoje) ir Pelew salose yra pilnas matriarchatas. Netgi religines apeigas atlieka moteris tuo tarpu Australijoje moteris religinė.

se apeigose negali net dalyvauti. Babylonijoje jau 1000 metų pr. Kr. moteris buvo pakiliu net iki dievų (deivė Izis). Ten moteris galėjo būti teisėjai, liudininkai ir kronikų vedėjai. Hammurabi kodeksas iš 2350 m. pr. Kr. liepia gerbti moterį ir nereikalauti iš jos visokio patarnavimo. Moteris turėjo nuosavybę ir vyras priklausė jos.

Graikijoje, Atėnuose vyravo valdantieji. Moteris be teisių, tik savo natūraliųjų pareigų atlikėja. „Jos turi kuo mažiausiai mąstyti, girdėti ir kuo nors domėtis ar klausyti“. Priešingai Atėnams, kur moteris buvo slepiama, Spar-toje jos buvo išveikamos ir rodomos aikštėje „garbingiems tėvams“, sprendžiantiems, ko kuri moteris savo kūno išsivystymu ir grožiu buvo verta. „Graikė moteris pirkdavo sau vyrą už auksą, kad tas ją valdytų“.

Praktiškieji romėnai, įstatymų leidėjai nustatė, kad tėvas ir vyras — viskas. Moteris negalėjo daryti sutarčių, pasirašyti, turėti nuosavybę. Moteriai buvo draudžiama nešioti brangius rūbus, pa puošalus, buvo draudžiama toliau mylią išvažiuoti iš Romos. Tačiau metams bėgant Romoje moteris įgavo vis daugiau teisių ir Kon-sulas Kato jau kalba su baimė, „kas bus, kad moteris yra lygios politikoj ir vis eina toliau“.

Tacitas rašo, kad germanų moteris buvo gerbiamos, turėjo lygių teisių, dora buvo augstinama, skyrybų nebuvę, kaip ir poligamijos. Tačiau antropologistas Gib-bon pažymi, kad aistra turėjo klestėti ir moteris buvo vispusiškai išnaudojama, nes aistra visad klesti ten, kur gražūs rūbai, nak ties šokiai ir susitikimai, prabanga ir laikas praleidžiamas be fizinio darbo ir nuovargio. Feodalizmo gaidynė ir riterių kultas atnešė gero ir blogo. Moteris buvo rafinuotiau niekinama ir iš-naudojama. Feodals, jei moteris buvo vasalė, galėjo su ja daryti ką norėjo: parduoti, dovanoti, sau pasiimti. Riterių dainose ir kronikose daug išlikę dokumen-talinių žinių, kur matomi moterį buvus daiktu ir priemone laimėti žemių ir sostą.

Moters vertė ją imant sau už žmogą būdavo įvairi. Watavotės negrai iš Centr. Afrikos moterį įkainuoja: vienas jautis, karvė, 7 ožiai, šešios kvortos alaus. Mo-ters kaina auga nuo to, kiek ji turi vaikų, jei našlė, N. Meksikoje — 12 arklių. Afrikoje moka karvėmis, Ugandoje — 4 buliukai; Masajuje — 2 karvės, 2 jau-tukai, 2 avys ir kelios ožienos. Pirkimas buvo madoje ligi 16 am-žiaus. Kitur kartais labai bran-giai sumokama, atduodant savo seserį, žemių dalį ar pinigų. Tai mada Kinijoje ir Mahomedy sektose, tai bendra Australijos necivilizuotose tautelėse. Babylo-nijoje du kartus metuose būdavo surenkamos aikštėje tekėti tink-

mos mergaitės ir parduodamos tiems, kurie brangiau mokėdavo. Anglų-saksų tautose pirkimas bu-vo labai madoje. Ir Lietuvos kai-me dar taip neseniai būdavo ge-rokai deramasi dėl pasogos, ir dėl karvės ar veršio neskyj vestuvės sugrūdavo.

Šiaip ar taip moteris laikoma silpnesne. Jos kūdikio ir vaiko gyvenimas buvo toks kaip ir ber-niuko, bet jai subrendus gyvenimas giminėse darydavosi nepa-kenčiamas. Grešė daug pavojų būti pagrobta kaimyninių gru-pių. Bet kartais tai būdavo ge-riau negu kėsti savo giminės peš-tynes dėl jos priklausomumo. An-tropologistai pabrėžia, kad pirmi-nėse tautelėse buvęs labai gyvas padarumas, moralumo ir atsako-mybės jausmas. Daugumoje bres-tančios mergaitės yra atskiria-mos ligi vestuvių. Jos mokomos ir rengiamos motinystei. Jos ne-gali matyti vyrų, nei būti mato-mos. Jų maistas tuo metu būna specialus. Japonijoje ir Kinijoje dar ligi šiandien tas paprotys praktikuojamas. Hindūs mergai-tės talpinamos 4 dienomis į tamsų kambarį, „kad subręstų“. Pasibai-gus tam atskyrimo laikotarpiu, prasideda tarp vadinamas „com-ing-out“ periodas. Tai paralelė amerikietiškių 18 metų papro-čių, kai mergaitė turi jau teisės imti žvalgytis ir būti stebima ve-lybiniais tikslais. Daugelyje vie-tų sužadėtiniai neturi teisės susi-tikti ir matytis ligi vedybų. Kie-kviena mergaitė turi sargę, kuri ją lydi. Joks vyras neturi teisės prakalbinti mergaitės, jei šalia jos nėra motinos ar sargės. Kol-umbijoje, D. Liaugminienės pa-sakojimu, vyrąja panašūs papro-čiai. Ir Romoje senovės matro-nos turėjo savo palydoves.

Primityviose tautelėse meilės, romanų, romantikos kaip tokios, negalėjo būti. Meilė gimė vėliau — su šeimoms atsiradimu, vaikų būryje, vyrų maisto parūpinam, moteris jį ėmė vertinti, pamilti ir vaikus mokytį gerbti ir mylėti tė-vą. Kitur vedybos buvo nusprendžiamos tėvų iš anksto ir mergai-tėi teliko laukti ir klausyti. N. Kaledonijoje dar dabar vos gimę si mergaitė jau pažadama kuriam jaunikiui. Tas pats ir Tasmani-joje. Eskimų vos gimusios mer-gaitės sulaukia pasipiršimų ir, jei tėvai sutaria, vyksta ceremoni-ja. Suėjus tam tikram amžiui, mergaitė atiduodama. Tai bendra Britų Indijai, Malajams, Samoe-dų tautomis, N. Gvinėjo, N. Ze-landijoje, Tahiti ir Pietų jūros sa-lose. Būta to papročio ir Ispani-joje, Rusijoje, Prancūzijoje, Ang-lijoje (karališkos šeimos).

Visais amžiais buvo daroma to ji pati klaida: į moterį žiūrėta grynai biologiskai. Kalbas buvo klaidingas auklėjimas. Kai tai buvo suprata, buvo siekta ir pa-siekti ekonominė ir politinė eman-cipacija. Bet tai nėra esminga. Svarbu jausmo emancipacija. To-

ji klaida daroma ir mūsų pačių, kai žiūrima į visą iš medžiaginės, kūninės pusės. Gyvenimą verti-nant pinigine kaina. Tuo tarpu gyvenimas nėra medžiaga, biolo-gija. Žmogus, su kuriuo mergai-tė planuoja gyventi nėra mėsos gabalas, graži linijų ir puikios išvaizdos statula, bet protaujanti, mąstanti, jaučianti esybė. Tai yra dvasinis pasaulis ir atspin-dys To, Kuris mus sukūrė. Ir to-ji dvasinė, mąstanti ir jaučianti pusė turėtų rūpėti ir ta puse me-turėtume domėtis mums pa-čiose, stengiantis ir rūpinantis, kad juo silpniau vystytusi mums se žvėris, t. v. medžiaga, o vyras būtų žmogus, t. y. dvasia.

„M.“ — Danutė Augienė.

LEGALIAI ATVYKUSI LIETUVAITE (Pabaiga).

—Aš esu miesto gyventojas. Mieste darbininkai geriau gyve-na dėl to, kad daugiau gauna at-lyginimo už darbą ir dar turi ge-resnes sąlygas pavogti iš fabriko, dirbtuvės, sandėlio tokių dalykų, už kuriuos dar padaro pinigų.

Bet kolchozninkai, apsaugok Viešpatie, kokie vargšai. Vasarą dar gali kokią sauja javų ar bul-vių nukniaukti, gi žiemą nieko, absoliučiai nieko. O kaip suvarys juos į bendrą gyvenamą vietą, tai tada jie turės ar nuo bado mirti, ar pasidaryti žemesnės rūšies žmonėmis laukinio pavidalo, nes priversti valgyti žolę, šaknis ir kovoj dėl gyvybės išlaikymo, net gal kirmėles. Laivo pasaulio lie-tuviai, jei Jums teks skaityti šiuos mano žodžius, susimildami gelbėkit savo brolius vargšus lie-tuvius, dabartinės Lietuvos kol-chozninkus. Siųskite jiems dra-bužių, nes jiems nevalia sėti nei linų, nei kanapių, nei turėti avių, nevalia net miške pasidaryti kar-nų vyzom, paskutini pieno lašą nuo vienos karvės, nutraukdami net nuo kūdikio, parduoda, kad už keletą rublių pirtų žiupsni druskos, vaistų, koki skarmalą. Apie jų valgi jus jau žinote. Siųs-dami tiems vargšams pagalbą, Jūs laisvo pasaulio lietuviai, at-likstite švenčiausią pareigą, ko-kia tik galima atlikti Dievui ir Tėvynei. Nereikalauja jie luksu-sų, kaip šilkas, nauji vilnoniai, jie bus patenkinti dėvėtais drabu-žiais, pranežiota avalyne, žiups-niu cukraus, svaru taukų ir ma-žyčiams kūdikiams vitaminų.

PAIEŠKOJIMAI

—Andrius ir Marija Arlaivičiū-tė Rasiukevičiai, iš Kibūčių kaimo, nuo 1905 m. gyvenanti JAV, prašomi atsiilepti pas savo dukterė-čią Leonorą Stankevičiūtę-Cula-dienę: Fructuoso Rivera 6851, (Suc. 39), Buenos Aires Argenti-na.

—Jieva Černiauskaitė Domkie-nė, Ingavangiu k., Marijampolės, nuo 1912 m. gyvenanti JAV, prašoma atsiilepti pas savo seserį Konstanciją Černiauskaitę Mar-čionienę, Guamini 5210, (Suc. 39), Buenos Aires. (Pajieškomo-ji turėjo du sūnus su Domku; vėliau ištekojo už kito vyro, ku-ris pavardės jieškančioji nežino).

Atlantą. Savo papuošalus pir-miau ji naudojo indėnai, paskui į jį gabenio Ispanijon okupantai, dabar juo pasiskuria Bolivijos vyriausybė.

Potosi poetų ir dailininkų my-lima vietovė. Jo šviesios naktys, baltos kalnų viršūnės, kolonijos laiku katedra ir pinigų dirbimo fabrikas kreipia visų turistų dė-mesį.

SUSITIKO TRYS SESERYS, NESIMATĖ 50 METŲ

Shaindelė Kuzminskienė, 74 metų amžiaus atvyko Argentinon iš Ukrainos 1912 metais. Jos se-suo Rebeka Sokolovienė išemigro-vo į JAV 1910 m., o Sara Kren-sen 1906.

Pereitą savaitę visos trys seserys suvažiavo New Yorkan. Kuz-minskienė, atvykusi iš La Platos, pasakė: „Kuomet aš išlydėjau savo seserį į Ameriką, jos buvo jaunos ir gražios mergaitės. O da-bar aš jų negaliu atpažinti šiame suaugusių moterų būry.“

Susipažinus, buvo daug džiaugs-mo asarų. Bet, kuri iš mūsų ne-sidžiaugtų taip susitikus? Elena.

KALBĖJOSI SU MOTINA LIETUVOJE

V. Kamarauskas, lietuvių radi-jo programos vedėjas Wilkes-Bar-re, Pa., gegužės 5 paskelbė per radiją, kad vienas jo pažįstamas kalbėjosi su savo motina Kaune. Telefonavo per Detroitą. Su savo

motina jis nebuvo kalbėjęs 29 me-tus, o su savo broliais 46 metais. Jo motina pareiškė, kad dabar laisvai gaunami ir kad esą paleng-vėję gyventi Lietuvoje. Už 20 mi-nučių pasikalbėjimą sumokėjo 80 dol., t. y., po 4 dol. už minutę.

Darb.

KAIP PAUKŠČIAI SURANDA KELIĄ Į SAVO TĖVISKĘ

Pavasariui atėjus daugelis paukščių sugrįžta iš šiltų kraštų į savo gimtinę, atlikdami nuostai-biai ilgas keliones. Pav. pralei-dę žiemos mėnesius šiaurinėje Afrikoje, Lietuvos gandrai, vie-versiai, gegutės, varnėnai (špo-kai), kregždės ir kiti grįžlaivo įvairiais keliais: per Balkanus, Italiją arba net Prancūziją. Jie nepakyls skridami nakties metu arba miglotom ir audringom die-nom.

Kokiū būdu jie atspėdavo ke-lią? Kokios ypatybės gelbsti jiems orientuotis be kompas, be instrumentų ir radio komunika-ejų? Šiais klausimais savaimi do-nisi moderniška aviacija ir pa-tys gamtininkai.

Seniau buvo aiškinama taip: paukščiai turi savotišką instink-tą, kuris tarnauja kaip kelio rodyklė. Arba: jie skrenda taip, kaip jiems nurodo orientacijos nuovoka. Bet tokie pareiškimai yra per daug bendri ir jie nieko nepasako.

Vėliausia teorija išrišimui šios

KASDIENINIAI REIKALAI

ARGENTINOS RAŠYTOJAI APIE NIETZSCHE

PAPRASTI VALDININKAI IR MINISTERIAI

Mariano Antonio Barrenechea 1914 metais parašė „Federico Nietzsche, su vida y su obra“. Pa-pildytas leidinys pakartotas 1941 metais.

Kiti Argentinos rašytojai, pa-šventę savo kūrinius Nietzschei, yra šie: Jorge Luis Borges, Car-los Astrada, Marcos Victoria ir Ezaquel Martinez Estrada.

Filosofas Nietzsche norėjo pa-kilti aukščiau už Blogi ir Gėrį. Geriausias jo kūrinių leidinys, iš 25 tomų, pasirodė jo gimtojo Vokietijoje 1930 metais.

Nietzsche buvo gimęs Saksoni-joje 1844 metais. Savo kūryba, ypatingai Zaratustra ir Antikris-tų, pagarsėjo visame pasaulyje. Persikėlęs gyventi Italijon, mirė Turine 1900 metais. Nervams pa-irus, mirė psichinių ligonių sana-torijoje.

Jo supratimą apie moralę ir viršžmogius pasaulio rašytojai per amžius gvildens.

L. Zia.

—Olga Čekanauskaitė, baigusi gimnaziją, pradėjo studijuoti Buenos Aires universiteto ekono-minių mokslų fakultete. Ponios Katalinos Povilauskaitės Čekanas kienės dukterė Olga dalyvauja ir lietuvių kultūrinėje veikloje, nors ne tik ji, bet ir jos tėvas, inž. Jo-nas Čekanauskas, yra gimę Ar-gentinoje.

—Agnė Stašaitienė, Gus Sta-šaičio žmona, gyvenanti Chica-goje, buvo pagerbta jos darbo tele-fonų kompanijoje 30 metų sukak-ties proga.

—Viktorija Vilkelytė, Petro ir Elenos Vilkelių dukterė, studijuo-dama Chicago universitete da-lyvauja lietuvių valdybinio me-no scenos darbe.

—Lilija Vaišvilaitė, Jono ir Bronės Vaišvilų dukterė, kaip mo-kytoja, su JAV mokytojų ir stu-dentų ekskursija lanko Vakarų Europos šalis.

—Vanda Fabijonavičiūtė Šliu-pienė, JAV Lietuvių Studentų Sąjungos narė ir Skaucijų Drau-govės (Chicago) skyriaus sekreto-rė, yra vienišė lietuvių šiemet baigusi farmakologijos fakul-tetą Illinois universitete.

—Dagmara Puodžiūnaitė Jur-čienė, provizorės diplomą gavusi Vytauto Didžiojo un-te Kaune 1944 metais, 1. 6. 57 atidavė vai-sinę lietuvių gydytojų Draugi-jos namuose, 2454 W. 71 Str., Chi-cago, Ill.

—S. Petrauskaitė yra istorijos katedros vedėja Vilniuje.

—Verutė Urbonaitė studijuoja Kauno Politechnikos instituto Technologijos fakultete.

—La Verne Gaudas, dukterė ad-vokato Gaudo, birželio 29 d. susi-tukė su inž. Edmundu Juozu Valoniu. Sutoktuos įvyko Parke Ridge, Ill. Jaunoji yra baigusi farmakologiją.

Nekaltys yra, kaip veidro-dis, kuris suaispeta netik nuo ne-svarių rankų prisilietimo, bet taip pat ir nuo žmonių kvapo.

—ST. FRANCIS.

New Yorkan 18. 4. 57 atskrido iš Europos Birutė Bilevičiūtė, ekonominės geografijos dėstyto-ja. Ši jauna, apie 30 metų am-žiaus mokslininkė nulipo nuo So-vietų laivo „Pobieda“, kuomet So-vietų mokslininkų ekskursija lan-kėsi Švedijoje. Ji negrįžo Sovietų valdoman Vilniun, bet pasirūn-ko laisvę.

Apie jos atvykimą plačiai rašo „Vienybė“. Esą Birutė labai lūks-ua buvo, kuomet jos dokumen-tus ir bagažą tikrino Amerikos valdininkai, kurie buvo lietuvių kilmės ir labai mandagiai su ja kalbėjo lietuviškai. Ji juokauda-ma net pasakė: „Atrodo, kad Amerika valdo lietuviai“.

Bet nuliūdo Birutė, kuomet pa-nai ministeriai, lydėdami ją iš aerodromo, pradėjo varžytis: Mi-nisteris V. Sidzikauskas norėjo, kad Birutė užsuktų Laisvos Lie-tuvos Komiteto posėdin, o min. K. Skirpa per jėgą automobilį suko VILKO linkui.

Dėl veiksnių varžybų jai teko vienai keliauti Vašingtonan, o dėl veiksnių savitarpių ginčų ji giliai apgailestauja, pareiškia-ma:

„Man nemalonu būti šių gin-čų prieštasti“.

—Liūdai Vaitkutei (1658) ir Jonui Petrauskui (1650) yra laik-kai Argentinos Raudonojo Kry-žiaus raitinėj, B. Yrigoyen 2068, Bs. Aires.

—Zuzana Graibaitė Bandži-vienė 5. 7. 57 Motinystės Sana-torijoje Sarda pagimdė sūnų, ku-riam parinktas vardas Jurgis-Ju-lius. Jaunuji Bandžiū dukterė Irenė jau 5 metai amžiaus.

—Sofia Urbonavičienė nuo 12. 7. 57 randasi ligoninėje Alvear, salė 13, lova 26.

Elena Rysellenė,

Lietuvių Centro Jaunuji Teat-ro režisierė, kurios vadovybėje 3. 8. 1957, 21 val. Avellanados Lie-tuvių Salėje, Brasil 835, Lietuvių Centro statoma dviejų veiksmų komedija „Senberniai“. Tautinis šokius šoks ponios A. Mikelonienės vadovaujami LC jaunieji šokėjai. Paskui vyks bendri publi-kos šokiai, kurių metu — bus ma-lionių netikėtumų.

MOTERIS IR PASAULIS pusla-pio Redakcija s v e i k i n a S. ONAS, ONYTES, ONUTES ir vi-som šio gražaus vardo savini-kams linki šviesiausių dienų!

REDAKCIJA

IVAIRENYBĖS

ANGLĖMS PATINKA VENGRAI

Anglijos vietovėje Haverton Hills dirba keli šimtai jaunų Ven-grijos pabėgėlių vyrų. Jie užsi-pel-nė anglų vyrų neapykantą už tai, kad jie būčiuoja anglių rankas.

Dorothy Prewitt, 19 metų am-žiaus suvėję angli, sužavėta ven-grijų jaunuoju mandagumu, sako: „Vengrai mandagesni už ang-lus. Vengrai elgiasi kulturingai, vaishina ir atsiveikindami pabu-čiuoja ranką. (Gi anglai yra šurk-štūs, daug geria ir labai įkyrūs.“

BESIMELSDAMI SUGALVOJO PASIKEISTI ŽMONOMIS

Daug kalbų ir komentary su-kėlė dvi poros, nutariusios pasi-keisti savo prisiegomis, ypač kad abidvi poros pasižymėjo metodia-ty bažnyčios veikloje. Millbrea, Cal.

Vieną porą sudaro Dr. Frank Schwartz, 38 metų akių gydyto-ja, ir jo žmona Jean, 32 metų. Kita pora — Martin Brooks, 35 metų pirklys ir jo žmona Betty, 35 metų.

Poros susipažino prieš dveje-tą metų. Jie ėjo kartu į skautų globėjų, į tėvų-mokytojų susirin-

kimus; jie visi giedoję bažnyčios chore, Mrs. Schwartz net mokė vaikus sekmadienio mokykloje.

Kažkas iš jų pasiūlė, ar nebū-tų dar geriau, jei poros pakeistų savo partnerius. Pritarimas bu-vo visuotinis. Vyrų išsiuntė žmo-nas į skyrybų miestą Reno, Ne-vada, kur jos, kaip geros drau-gės, gyvena viename kambarį.

Bažnyčios pastorius Winkelman paprašė tikinčiosius nekišti no-sies į šių dviejų porų susitarimą.

„Naujienos“.

POTOSI

Amžinas Amerikos miestats Po-tosi įkurtas pirm „Amerikos at-radimo“. Jis įkurtas Bolivijos pietuose 1462, metais, indėnų im-perijai Tahuantinsuyo klestint.

Legenda sako, kad indėnas Huallpa sapnavo, kad jis pametė ištikimiausių gyvulių lla-ma. Beieš-kodamas atrado vietovę, kurios kloniai perpildyti sidabro klo-dais...

Potosi 1626 metais turėjo 150 tūkstančių gyventojų, o dabar tik 40.000. Potosi yra 4,061 met-rų aukštumoje. Jo kalnas Cerro Rico nuo 18 amžiaus pradžios yra davęs tiek daug sidabro, kad juo buvo galima pastatyti tiltą per

JUOKAI

Didelis asilas

Petriukas buvo zoologijos so-de ir vis pasakoja ką ten matė.

—Tėveli, ten yra krokodilas. Toks ilgas, kaip penki vyrai. Yra ten dar dramblys. Toks didelis, kaip namas.

—Na, na, vaikelai, jau perdedi. Tokių didelių gyvulių nėra. Na-mas, be abejo, augštesnis už dramblių.

—Ten yra dar asilas, tėveli. Na, jis ne toks jau didelis, vili-tinis, bus toks kaip, kaip... Petriukas po tėvelio pastabus be-žino, su kuo palyginti.

—Na, tai kokio didumo buv-tas asilas, Petriuk?

—Na, tėveli, maždaug toks kaip tu...

FOTO "DANY"

Fotografuoja diena ir naktį krikštynas, sužieduotuves, vestuves ir visokius pobuvius. Jūsų namuose Nuotraukų rekvizitavimas ir kopijos. Nuolaida pristatū-siems šį skelbimą: Beron de Astrada 6631, Buenos Aires.

VAISTINĖ „NENISKIS“

Provizorė A. NENISKYTĖ — GUTIERREZ, savininkė ir vedėja San Martin 740, ADRGUE, GR. (Vašnuojant kolektyvu „San Vicente“, išlipant prie garažo, matosi vaistinė „NENISKIS“). Patenkina klientus su receptais ir be jų.

Korespondentai rašo

VINCAS UZDAVINYS ŽAVISI VYSKUPAIS

IS Vakarų Europos grįžęs į rusų okupuotą Vilnių žinomas Lietuvos nepriklausomybės laikų žurnalistas, Vincas Uzdavinys, Michailovo propagandinio leidinio Nr. 111 plačiai rašo apie šv. Petro ir Povilo bažnyčią. Tekstas išmargintas septyniais paveikslais — architektūrinėmis detalėmis ir aštuntame paveiksle parodomu lietuvius vyskupais su stulomis, kamžomis ir t. t.

Savo rašini Uzdavinys pradeda meilės deivės Mildos šventykla, kurią lietuviai nepaprastai mylė jo ir kurios vietoje krikščionijai XIV amžiuje pastatė medinę bažnyčią, o didysis Lietuvos hetmanas, Vilniaus vaivada Pacas, gyvenęs 1620 — 1682 metais, vietoje Mildos šventyklos ir medinės bažnytelės sumanė pastatyti nepaprastai grožios meniška išpuoštą bažnyčią. Ir 1668 metais, birželio 29 (šv. Petro ir Povilo šventė) buvo padėtas kertinis akmuo ligi šiol tebestovintis ir visus žaivintis šv. Petro ir Povilo bažnyčiai.

Kunigui M. Tarvydai gelbsti kunigas Simonaitis, o bažnytinį 80 asmenų chorą dabar veda Juozas Žebrovskis, senas bažnytinės muzikos specialistas, tarptautiniuose konkursuose laimėjęs ne vieną premiją.

Toliau, pakalbėjęs apie tai, kaip stropiai remontuojamos bažnyčios, Uzdavinys savo straipsnį užbaigia šiais žodžiais:

Antakalnio šv. Petro ir Povilo bažnyčia dažnai yra lankoma Lietuvos vyskupų. Čia iškilmingas pamaldas ne kartą yra laikęs vyskupas Kazimieras Paltaras, dabar reziduojantis Vilniuje, ir naujai įšventintas vyskupas, Paltaroko pavaduotojas, vilnietis vyskupas Steponavičius kartu su nauju Telšių vyskupu Maželiu. Vyskupas laikant pamaldas, čia susirenka tūkstantinės minios žmonių, maldininkų. Tūkstantiai priima sutvirtinimo sakramentą. Žavų čia, šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, šventoriuje ir visame nuostabiame Antakalnyje ypač pasiri ir vasarą, birželio 29 d., kai iškilmingai švenčiama šv. Petro ir Povilo diena. Tuomet čia pamaldose dalyvauja vyskupai, skamba vargonų muzika ir choro balsai, gieda paskui chorą minios, viskas skendi gėlėse ir žalumynuose, bažnyčia tviską žvakių ir elektros šviesoje, kurioje dar labiau išryškėja nuostabi Peretė ir Gailli stūkai, skulptūros, arabeskos, reljefai ir baretjefai.

Nevyksta Michailovams užsienio lietuvius sužavėti grįžti komunistiniam darbui, tai dabar jau melstis kviečia. Ne veltui „vadyka“ Stankevičius ir iš Urugvajaus skraidytus rasiukus sovietinės laidos maldaknygėmis ir kitomis brostvomis apdovanojo.

K. A. Gutenbergas.

APSIVEDA „MINDAUGO“ PIRMININKAS

„Mindaugo“ draugijos pirmininkas, A. Šeštakauskas, 6. 7. 57 sukurė lietuvišką šeimos židinį, apsisvedamas su pavyzdinga lietuvaite panele Ona Aleksaite, Juozo ir Anastazijos Bakanitės Aleksų dukra.

Argentinoje gimusiems lietuviams jaunavedžiams linkiu laimingo šeimyninio gyvenimo.

„Mindaugo“ sekretorė, mokytoja L. Marcinkevičaitė, 6. 6. 57 minėjo savo jaunuolio amžiaus su

kaktį, savo kolegų tarpe. Sukaktuvininkė gavo daug dovanų.

Juozas Leipsas papildė aukų sąrašą, paaukodamas \$10 Marijos Žujūtės paramai.

Berislėtis.

INŽ. JONAS ABRAITIS APLANKĖ SAVUOSIUS

Santa Fe miesto lietuviai turėjo malonų svečią iš Brazilijos. Tai inžinierius Joną Abraitį, kuris skrisdamas per Argentina su tranzitine viza, porai dienų buvo apsisostijęs Santa Fe mieste, kur gyvena jo seniai nematyta sesutė Antosė Abraitytė-Rudzevičienė ir švogeris Jonas Rudzevičius, nuolatinis „A. L. Balso“ bendradarbis. Pp. Rudzevičiai per šį laikraštį susipažino ir sukurė pavyzdinę lietuvišką šeimą.

Gerbiamas svečias ir plačiau susipažino su šio miesto lietuvių gyvenimu. Rudzevičiai yra dėkingi savo kaimynams pp. Zagurskiams ir Rutkams, kurie taipgi suruošė priėmimą svečiui iš Brazilijos. Svečias išskrido atgal Brazilijon per Paragvajų.

Senapilietis.

VEIKLI BENDRUOMENĖS APYLINKĖ

Argentinoje Lietuvių Bendruomenės Temperley apylinkė uoliai remia visą tautinai kultūrinį mūsų kolonijos veikimą. Štai kad ir Pabaltiečių bendromis gomis suruoštos tragiško birželio parodos metu „Casa de Mendoza“ patalpose, visa Temperley Apylinkės vadovybė aukavo ir gerasidžių tautiečių dėka bent su \$1.600 prisidėjo prie lietuvių skyriaus išlaidų toje parodoje apmokėjimui. (Per korektūros klaidą buvo pasakyta \$1.000, bet sumavus paskelbtą sąrašą išeina teisingai, t. y. \$1.600).

Temperley Apylinkės Valdyba dėkinga visiems per ją prisidėjusiems ir prisidedantiems prie tautinai kultūrinio darbo reikimo tautiečiams.

ALB. Koresp.

SOCIALISTŲ INTERNACIONALAS UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

ATKELTA IŠ 1-mo PUSLAP.

stovauja nustumtas šiuo metu į nelegalumą ir egzili Bulgarijos, Estijos, Latvijos, LIETUVOS, Ju goslavijos, Lenkijos, Rumunijos, Čekoslovakijos, Ukrainos ir Ven grijos socialistinės partijos, sveikina visus tuos Sovietų Sąjungoje, kurie, likdami ištikimi kiliams demokratiniams revoliucijos tradicijoms, drąsiai priešinas dik tatoriniam režimui ir atsiuoda laisvės ir žmoniškumo idealams.

Reikšdama savo brolišką solid arumą su jais, Vidurio ir Rytų Europos Socialistų Unija jiems skelbia:

„Netikėkite komunistiniam melui, kad antikomunistinė ir antisovietinė opozicija yra lygi opozicijai prieš patį socializmą, ar kad toji opozicija siektų atstatyti kapitalistinę sistemą!

Priešingai, tik susilpninus ir galų gale SUNAIKINUS KOMUNISTINĘ DIKTATORĄ Sovietų Sąjungoje ir kituose Vidurio bei Rytų Europos kraštuose, gali būti įkurdintas tikrasis socializmas, pagrįstas žmogaus orumo ir darbininko teisių gerbimu.

Jūs savo kova ir idealizmu užsipelnėte dėkingumą ir paramą visų tautų, kurie tikli žmoniškos laisvės ir pažangos. TEGYVUOJA DE MOKRATINIS SOCIALIZMAS IR LAISVĖ!“

(ELTA).

Dr. JACOBO FEITELEVICH MEDICO CIRUJANO (Mat. 13.800)

Prima antradieniais ir šeštadieniais nuo 16 val.

Asmos gydymo ir vaikų ligų

specialistas

Av. SAENZ 1283

TE. 91-4880

KNYGAS — LAIKRAŠČIUS — ŽURNALUS
DRAUGIJOMS STATUTUS — BLANKUS
LIAUSKAMS ANTRASTES — SĄSKAITAS
VOKUS — KVITUS — FORMULIARUS
VIZITINES KORTELES — PLAKATUS

Lietuvių, Ispanų ir 10-čia kitų kalbų

Skubiai, Gražiai ir Nebrangiai

A T L I E K A

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO SPAUSTUVĖ

c. José León Suarez 5684, Villa Riachuelo, Buenos Aires.

PATVIRTINTA MINĖJIMO APYSKAITA

Liepos 14, 1957, „Aušros Vartų“ parapijos skaitikloje įvyko AL. Bendruomenės Valdybos ir Tarybos posėdis, kuriame dalyvaavo:

Argentinoje Lietuvių Bendruomenės pirmin. I. Padvalskis, prof. D. Gruodis, agr. St. Mikellonis, agr. A. Šantaras, sekr. H. Bagdonas, inž. I. Stašaitis, Temperley Apylinkės pirm. Vl. Cibavičius, inž. St. Babronis, kun. J. Margis, kap. V. Diminskis, Tarybos vicepirmininkai F. Vaitkevičius ir red. K. Norkus.

Pabaltiečių bendromis pajėgomis surengtas tragiško birželio dienų minėjimas „Casa de Mendoza“ patalpose lietuvių skyriui davė tokias išlaidas: Fotografijų padidinimas \$1.388,—, spausdiniai \$1.500, Dažai, etc. \$267,10, Įvairios išl. \$33,10. Viso išlaidų \$3.188,20. Jos padengtos aukų lapais surinktomis aukomis sekančiai:

1. Temperley ALB. Ap. \$1.610,—	
2. „Mindaugas“	245.—
3. LSK. „Kovas“	300.—
4. Skautai	100.—
5. Karių Sąjunga	650.—
6. ALB. CValdyba	305.—
Iš Bendruomenės kasos	78,20

Viso \$3.188,20

Šiomis aukomis įsigytas turtas yra Bendruomenės nuosavybė ir dabar kiekviena proga bus atitin kami eksponatai panašioms pasi rodymams.

Argentinoje lietuvių visuomenė ir vietinė visuomenė reikią simpatijas Pabaltijo tautoms. Min. Dr. K. Grauzinis atsiuntė raštišką padėką „Freie Presse“ red. Müller ir dar keli laikraščiai patvirtino atsišaukimų gavimą. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba priėmė dmesin Pabaltiečių memoran dumą.

Parodos (minėjimo) reikalais rūpinosi tam reikalui sudarytas Centralinis Pabaltiečių Komite tas, kuriame, deja, nebuvo reikiamos tarpusavio darnumo. Parodai pasibaigus, brolių latvių atstovas komiteto posėdžiuiose daugiau nedalyvavo, savo skyriaus išlaidas apsimokėjęs ir savo eksponatus pasiėmęs. Estų skyriaus išlaidas apmokėjo Draugija „Estonia“. Organizacijos, delegavusios savo atstovus komitetan norėtų, kad visuose minėjimo darbuose visų trijų tautų atstovai broliškai dalyvautų. Parodos reikalui pasidarbavusiems lietuviams Bendruomenė ruošia viešą padėką.

Bendriems kolonijos ir tautos reikalams aptarti ir Tautos Fondo atstovavimą pertvarkyti Bendruomenė suauks visų mūsų veiksmų pasitarimą.

—Poeto Maironio mirties 25 m. sukaktis buvo paminėta 30. 6. 57 Avellanados Liet. Salėje. Apie Maironio kūrybą kalbėjo buv. gimnazijos direktorius Jonas Vede gys, ponis Elzė Diminskienė ir gen. T. Daukantas. Vėlionies kūrinii padeklamavo Vanagaitė, Danguolė Valentinaite ir Tadas Jakėvičius. Padalinavo Liučiai Paliulionytė ir šv. Cecilijos mergaičių choras.

TEMPERLEY APYLINKĖ SAVO GIMTINAJE

ALB. Temperley Apylinkė susikūrė Buenos Aires Lietuvių Klube, Boedo 737. Dabar, Klubui atsinajinus, šios Apylinkės vadovybė jame ruošia didelį meno vakarą su vaišėmis prie bendrų stalių ir šokių.

Bilietus gerb. publika prašoma įsigyti iš anksto pas Bendruomenės veikėjos Villa Sastre-Temperley, Hurlingham, Wildėj ir sostinėje. Mūsų malonios šeiminiškės šiam vakarui kepa įvairiausių skanėsių ir su jais suvažiuos į Lietuvį Klubą tikrai bendruomeniškam balniui. Bent apytikriai reikalinga žinoti iš anksto baltiaus dalyvių skaičius.

Vyžuona.

S. L. Arg. Veikimas

TAPO APLANKYTI SLA VEIKĖJŲ KAPAI

Argentino Nepriklausomybės dienoje, Liepos 9, apie 30 Susivienijimo

BARAS • RESTORANAS

„Ideal“

Pr. Micekvičius • Of.

Av. Saenz 595 — Ba. Aires.

nijimo narių aplankė savo organizacijos veikėjų kapus Sarandii kapinyne. Mažiausioji lankytoja, moksleivė Raselė Kairėlytė ant kapų padėjo rausvų rožių žiedų, o Konstaneija Kučinskienė — baltų.

Tapo aplankyti šių SLA veikėjų kapai: Igno Šutinio, Keturakio, Naviko, Aleksandro Petravičiaus, Kazimiero Veličkos, Juozo Každai los ir kt.

A R B A T Ė L Ė

Didelė naujiena Susivienijime! Pirmą sykį Susivienijimo moterys ruošia arbatėlę. Bus įdomi ir neilga paskaita ir įvairi ir linksmą programa. Visi į Susivienijimą 21. 7. 57 gerti arbatėles. Lauk sime punktualiai 4 v. p.p. Vyras \$8, moterims \$5. Ruošiamą, kad pabūti visiems sykiu, pasiūknu čiuoti ir pašokti. SLA. Moterys.

—SLA Pirmo Skyriaus vakarienė įvyks šeštadienį, rugsėjo 7, 1957. Prašome kitas draugijas tą dieną nieko nerengti, bet prisidėti prie Susivienijimo darbo.

SLA. 1 Sk. Valdyba.

SLA SUKAKTIS MINĖTA VAIDINIMU, PASKAITA IR KALBOMIS

Susivienijimo Lietuvių Argentinėje 43 metų veiklos sukaktis paminėta savuose Dr. Vincio Kudirkos vardo rūmuose 13. 7. 57. Iš pranešimų sužinojome, kad, sykiu su sportininkais, moterų sekcija ir vaidintojai Susivienijimas apjungia apie 800 Argentinės lietuvių šeimynų, dėl to skaitoma didžiausia Pietų Amerikos lietuvių draugija.

Minėjimą atidarė pirm. Julius Asclia, perduodamas programos vedimą Revizijos Komisijos pirmininkui Juozui Rastenui, kuris paskaitė scenon Garbės Prezidiumą: SLA, steigiamojo susirinkimo sekr., dabar Garbės Narį Praną Stalioraitį, Garbės Narį Antaną Šiaudvytį, Moterų organizatorę Oną Rastienę, pirmininką Juliją Asclia, Meno Vadovę Irenę Andriuskaitę Stankevičienę, Moterų Skyriaus darbuotoją Konstanciją Kučinkienę, SLA. Sporto Klubą pirmininką Edvardą Totilą ir jubiliejinį iškilmių sekretorę Lilią Marcinkevičaitę, kuri dirližima tarė po žodį.

Programa pradėta Argentinės Himnu, užbaigta Lietuvos Himnu. Atsistojimui pagerbiant mirusius SLA. narius, jaunais Ignas Stukas griežė smuiku Ave Maria. Perskaityta „Mindaugo“ Draugijos ir „A. L. Balso“ Leidyklos sveikinimai.

Be minėtųjų, iškviesti trumpas kalbas pasakė su „Nemuno“ ekskursija iš Berisso atvykęs Vladas Čečys, „ALB“. red. K. Norkus, „Laiko“ atstovas P. Gudelevičius, Lietuvių Centros pirm. L. J. Micūdas ir ALOS. Tarybos pirm. Jonas Čikštas.

Labai turiningą paskaitą patiekė Dr. Alfonsas Kairėlis, apibūdindamas Susivienijimo reikalus ir lietuvių tautos tragediją bendrai. Anot prelegento, didžiausi smūgiai mūsų tautai buvo šie: Kuomet krikščioniai lietuvius naikino kryžiuočiai, paskui carinė, o dabar bolševikinė okupacija. Būdamas vieninga, mūsų tauta išliko gyva ir dabartinio rusų antplūdžio teriojama. Daktaro mintis patvirtino ir paskiausia kalbėjusis SLA. veikėjas Simonas Kaibutas.

Vaidinimas komedijos „Petra Pampalio Piršlybos“ sukonecitra vo skaitingos publikos dėmesio. Režisierė (ir Pampalios rolės atlikėja) Irenė Andriuskaitė Stankevičienė, nepaisant kad ji, kaip ir visi šios komedijos vaidintojai, yra gimusi Argentinėje, sukūrė charakteringą Lietuvos valstietės tipą. Pampalis — Leopoldas Stankevičius, valstietis sekretorius — Guillermo Barsauskas, Marytė — Elena Urbonavičiūtė, Onytė — Lilija Marcinkevičiūtė ir senas tarnas — Albertas Stalioraitis, visi buvo savo vietose. visi žavėjo publika. Režisierė gavo gėlių. Fotografas „Reporter“ traukė įvairias scenas. Suflioravo Dr. J. Simanauko žmona, ponis Irenė Veličkaitė Simanauskienė.

Po vaidinimų, publika dalinosi išpužiais, vaišinosi ponų susivienijimo puikiai paruošta kava, parke kepaomis dešrelėmis ir nuolatinio bufeto produktais.

Ne Narys.

JUAN V. LIMBA

2a. Santa Rosa 3535

TE. 740-0mb-3663

Mechanika dirbtuvė. Makių konstrukcija ir patakymai.

Nauji Kapai

MIRĖ RETENYBIŲ RINKĖJAS JUOZAS BURDULIS

Liepos 2, 1957, Ituzaingo kolonijoje, keletą savaitę sirgęs, mirė plačiai žinomas Argentinės lietuvis Juozas Burdulis, kuris, po antrosios žmonos mirties, arti 30 metų gyveno pats vienas Šiani di Tella namuose, Avenida de Mayo, Buenos Aires.

Vėlionis palaidotas su religinėmis apeigomis, kurias atliko vietinis kunigas Platania. Laidojimu pasirūpino iš tremties atvykęs vėlionies sūnus, teisininkas Gediminas Burdulis, pastaruoju laiku dažnai lankydams savo tėvą, kad pajavrinti garbingo vėli rano vienišas dienas. J. Burdulis palaidotas šalia savo antrosios žmonos kapo, Buenos Aires Chaerita kapuose: Supultura 26, Tabl. 16, Manz. 5, Sección 8A.

A. A. JUOZAS BURDULIS palaidotas Chaerita kapuose 3. 7. 1957.

žmonos kapo, Buenos Aires Chaerita kapuose: Supultura 26, Tabl. 16, Manz. 5, Sección 8A.

Vėlionis buvo gimęs 1874 metais Dubėnuose, Vilkaviškio apskrityje. Dar prieš į pasaulinį karą gyveno Vilniuje ir Petrograde. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, įsikūrė Kaune, atidarydamas didžulį brangenybių komisos sandėli. Per jo rankas perėjo milijoninės vertybės, numizmatikos rinkiniai, paveiksai, kilimai, literatūrinės retenybės. Kaune lankydams Dr. Jonas Basanavičius daugiausia laiko praleisdavo Juozo Burdulio draugystėje.

Daug įvairių rinkinių ir šių žodžių rašytojui teko pirkti pas Juozą Burdulį Kaune: Liublino Unijos protokolus lietuvių ir lenkų kalbomis. (Tą veikalą paskui studijavęs rašytojas Karolis Vairas, bene Amerikoje jį palikęs). Kita literatinė brangenybė, mano įsigyta J. Burdulio krautuvėje, tai John Miltono Prarastas ir gražintas rojus, liuksusiniai atspausť angly ir rusų kalbomis, tekstų puslapiai atskirti piešiniais ir šilko lapais. Jį lietuviu Karolis Vairas, dabartinis Petro Čirkvos vardo muziejaus direktorius Kaune.

Vėlionis Juozas Burdulis ir pats priedavo bei restauruodavo paveikslus. Buvo studijavęs chemiją, tat iš Klaipėdos atvykęs Argentinon vertėsi klijų „Birutė“ ir kitokių cheminių produktų gamyba ir pardavimu. (Beje, savo patalpas Kaune J. Burdulis perdavė Lietuvos Karių Invalidų Sąjungos rūbų siuvyklai).

Daug, labai daug savo ilgo amžiaus bėgvių pergyveno senelis Burdulis, kiekvieną savo gyvenimo žingsnį gindamas ir keldamas gerą lietuvių vardą. Prieš 30 metų, J. Burdulis buvo surengęs lituanistinių rinkinių parodą Urugvajaus sostinėje, Montevideo.

Lai bus Tau, geras lietuvi, leng va išsėtis amžinai svetingoje Argentinios žemėje. O sūnui Gedi minui, netekusiam jį mylinčio Tėvo, reikiame gilia užuojautą.

Nadas Giedraitis.

BERISSE MIRĖ ONA GABRIŪNIENE

Visiškai nesirgusi, nuo aukšto kraujo spaudimo 28. 6. 57 mirė Ona Sidlauskaitė Gabriūnienė, 47 metų amžiaus. Iš vabalniukų Berisse atvyko 1930 m. Dirbo Armoure.

Palaidota La Platos kapuose sekančią dieną, dalyvaujant daugybei lietuvių ir vietinių palydovų.

Berisse liko liūdinčis vyras Juozas Gabriūnas, ištekęsji dukterė Ona, anūkė Mirta ir sūnus akordeonistas Leonas.

P. D.

Restoranas "DOS AMIGOS"

PASEO COLON 449 Bs. As

K. Paulauskas ir A. Degutis

T. E. 33 - Avenida - 3202

Puikūs valgiai, baras, rezervai kaimynoma

MIRĖ PRIEŠKARINIS ATEIVIS KAZYS GINTAUTAS

1912 metais Argentinon atvyko Kazys Gintautas sykiu su savo broliu Jonu, Abelių kaimo, Pandėlio v. Rokiškio. Kazys dirbo įvairiuose darbuose, apvažinėjęs visą Argentiną. Tik pastaruosius 30 metų dirbo stiklo fabrike Papini, iš kurio prieš 7 m. išėjo pensijon.

Sulaukęs 67 m. amžiaus Kazys Gintautas mirė liepos 6, 1957, ligoninėje Vidrio. Sekančią dieną palaidotas Sarandii kapuose, papuošiant vėlionies kapą gyvų gėlių vainikais.

Argentinoje didžiausiame nu liūdime liko vėlionies žmona, gyvenanti savo namuose Cor. Forest 2136, Gerli, sūnus ir dukterė. Taipgi čia liko sesuo su švogeriu Senkum, o Lietuvoje brolis ir sesuo.

Lietuvos Kaimynas.

† BRONĖ VIZGIRDAITĖ, buvusi prieglaudos vedėja Antaliep tėje, mirė Lietuvoje 1956 metais. Buvo min. M. Slezevičiaus giminitė, pasižymėjusi dideliu atsidavimu našlaičiams ir neturtėliams.

† Mokytoja A. KALASINSKAITĖ mirė Lietuvoje. Ji ilgus metus dirbo Antalieptės mokykloje.

† Gydytojas TAUTVAISAS mirė okupuotoje Lietuvoje. Vėlionis buvo Mažeikių apskr. gydytojas per visą Nepriklausomą Lietuvos laiką ir plačiai žinomas visuo menėje.

† Kap. VINCAS VENOKAUSKAS mirė praėjais metais spalio mėn. Sibire. Iš Lietuvos išgaubtas 1946 m. į priverčiamoją darbą stovyklą.

EVANGELIJOSTIESOS

LINKSMOJI ŽINIA

Kiekvienas žmogus yra Dievo tvarinis. Pasaulio kūrima jis buvo sutvertas tada, kai žemė jau buvo gatava ir nešė savo vaisių; kai medžiuose čiułbėjo paukščiai ir žydėdamos kvepėjo gėlės; kai danguje švietė ir šildė saulė ir spindėjo žvaigždės — tada, kai visi dangaus ir žemės kūrimo darbai buvo visai jau užbaigti.

Sutvėrė Dievas žmogų gražiausiu iš visų savo kūrinii, ir išpuo šė jį. Jis suteikė jam nemirtingą sielą, davė jam gražų kūną, apdo vanojo jį aukštu protu, kalba, išminčia; ir niekas kitas iš visų Dievo tvarinii negali prilygti žmogui. Visą žemę su visais jos turtais ir gėrybėmis Dievas pavėdė tam žmogui, ir kas akimirksni nepalaukia berti ant jo savo dovanas iš dangaus.

Tačiau, nelaimė — žmogus puolė, kartu su juo ir visa jo giminė: — peržengė savo Tveręjo priklausymus, įžeidė Jo meilę, ir taip, per savo nepaklusnumą Jam, per nuodėmę, atsisakė nuo Jo ir „kiekvienas nuėjo savo keliu“, kurio galas — mirtis. (Pranašo Iz. 53:6).

Bet Dievas, kuris yra MEILĖ, tą savo, nors ir nepaklusnų tvarinii nori matyti visada laimingą: todėl per savo Šventąjį Žodį visada jam kalba, sakydams: „Kai, aš gyvas esu, nenoriu nusidėjęlio mirties, bet noriu kad nusidėjęlis prisivertų nuo savo blogybės, ir išliktų: išliktų gyvas ir amžinai laimingas. Norinčiam pasiekti tos amžinos gyvenimo laimės, Dievas suteikia galimybę kiekvienam, kas tikrai nori ją priimti: — Jo Šventame Rašte skaitome tos linksmosios žinios žodžius: „TAIP DIEVAS MYLĖJO PASAULĮ. KAD DAVĖ SAVO VIENIGMĮ SŪNŲ, KAD VISI Į JĮ TIKINTIEJI NEPRAPULTŲ, BET TURETŲ AMŽINĄ GYVENIMĄ.“ „Ir kiek Jį priėmė, (tą Sūnų) Tiems Jis suteikė galimybę tapti Dievo vaikais“; tuo pat kartu — paveldėtojas ne vien tik tiktai žemiškų turtų, kurie pragaista, bet ir dangiškųjų, kurie amžinai išlieka. (Ev. šv. Jono, 3:16; 1:11-12).

Evangelijos skelbimas vyksta kas sekmadienį 16 val. Pasaje Ohimborsko 3070: 2-me aukšte (altura Cabildo 783) Avellaneda.

VISI LABAI MALONIAI KVIEČIAMI ATLANKYTI!

